

Kadernota 2026

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1. Inleiding	7
2. Financiële stand van zaken 2025	10
3. Programmalijnen	12
3.1 Vitale kernen	12
3.2 Toekomstbestendig buitengebied	13
3.3 Stevige sociale basis	13
4. Uitgangspunten Begroting 2026	16
4.1 Basiscijfers Begroting 2026	16
4.2 Tarieven 2026	18
4.3 Ontwikkelingen gemeentefonds	19
4.4 Uitgangspunten en prognose drie decentralisaties Sociaal Domein	21
4.6 Reserves en voorzieningen	23
4.7 Fiscale uitgangspunten	23
5. Doorkijk 2026 - 2029	25
5.1 Besluitvorming gemeente tot nu toe	25
5.2 Wijzigingen begrotingen verbonden partijen	25
5.3 Inflatie en groei gemeente en compensatie daarvoor in gemeentefonds	27
5.4 Doorwerkingen Jaarstukken 2024	29
5.5 Verplichte en gewenste bijstellingen inclusief nieuwe investeringen	31
6. Totaaloverzicht	34
Bijlage	36
2.1 Vervangingsbudget OR	37
2.2 Scholing OR	38
2.3 Cultuurcoach	39
2.4 Cultuurcommissie	39
2.5 Tijdelijke expositieruimte	40
2.6 Projectsubsidies vrijwilligersorganisaties	40
2.7 Volkshuisvesting urgentieverordening	41
4.1 Milieustraat, deels verplicht (investering 557k)	42

4.2	Sporthalmaterialen Molenbroek en De Beek	42
4.3	Uitbreiding-verbouwing nieuwe gemeentewerf	43
4.4	Bijdrage GEO park	44
5.1	Abri's	44
5.2	Vervanging en certificering evenementenkasten	45
5.3	Wagenpark buitendienst en boa's	45
11.1	Gemeenteraadsverkiezingen	46
12.1	Inkoop informele zorg	46
12.2	Buurtsportcoaches (behoud)	47
12.3	Buurtsportcoaches (uitbreiding)	47
12.4	Stevige sociale basis	48
12.5	Schrijven op B1 niveau (motie klare taal)	49
12.6	Upgrade/toekomstbestendig maken gemeentehuis	50
12.7	Opleidingsplan	51
12.8	Bedrijfsvoering	52
13.1	Bizob	53
13.2	Inclusieve natuurpoort	54
13.3	Kwaliteitsfonds rood-voor-rood	55
13.4	Vergeten landschap	55
13.5	Onderhoud waterpunten "join the pipe"	56
14.1	Beweegvriendelijke schoolomgeving	57
14.2	Derde kunstgrasveld VV Gemert	58
14.3	Stimulering samenwerking sportverenigingen	59
14.4	Onderhoudsplan sportparken	59
15.1	Onderhoud groen	60
15.2	Controle particuliere bomen Groene Kaart	61

Samenvatting

De Kadernota schetst de financiële en beleidsmatige koers voor de komende jaren en vormt de basis voor de Begroting van 2026. Het college kan de gemeenteraad een Kadernota 2026 aanbieden waarin koers wordt gehouden. Zowel de jaren 2026 als 2027 zijn structureel sluitend.

Saldo Kadernota 2026	2026	2027	2028	2029
Structureel saldo	1.296V	34V	5.000N	5.388N

Ravijnjaar 2026 is opgeschoven naar ravijnjaar 2028

Vanaf 2026 ontvangen gemeenten in Nederland minder geld van het Rijk. Dat staat ook wel bekend als de ravijnjaren. De VNG heeft lobby gevoerd om aandacht te vragen voor deze problemen. Als reactie daarop is het Rijk in de onlangs verschenen Voorjaarsnota de gemeenten enigszins tegemoetgekomen. Met name in 2026 en 2027. Dat is verwerkt in deze Kadernota. Echter is dat maar een tijdelijke compensatie. Daarop kunnen we niet bouwen. Ravijnjaar 2026 is nu ravijnjaar 2028 geworden.

Behoedzaam financieel beleid

In deze Kadernota 2026 is gekozen voor een behoedzaam financieel beleid. De financiële positie is op orde. Daarom zijn er geen bezuinigingen nodig.

In de Begroting 2025 is een investeringsprogramma van ruim honderdveertig miljoen euro opgenomen. Dat is en blijft de basis. In de Kadernota is wel ruimte voor enkele gerichte extra investeringen. Zo komt er budget voor de aanleg van een derde kunstgrasveld bij Voetbalvereniging Gemert en wordt er geïnvesteerd in de verkeersveiligheid rondom basisscholen. Verder wordt er een voorziening getroffen voor een forse impuls aan het buitengebied in relatie tot het nieuwe vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) beleid.

OZB wordt enkel verhoogd met inflatie

De onroerendezaakbelasting (OZB) wordt in 2026 alleen gecorrigeerd op basis van de inflatie (2,1%). Het college houdt daarmee voor het vierde jaar op rij vast aan de afspraak om geen extra OZB-last voor inwoners door te berekenen.

Voor de rioolheffing heeft de gemeenteraad in 2018 een besluit genomen over de tarieven. Dat is vanaf 2025 een jaarlijkse stijging van 5,2% extra bovenop de inflatie van 2,1%. Wat het tarief van de afvalstoffenheffing gaat worden in 2026 is nu nog onbekend.

Stevige buffer aanwezig van ruim acht miljoen voor de toekomst

In de jaren na 2027 komen er, zoals het er nu uit ziet, grotere financiële uitdagingen vanwege de ravijnjaren en de stijgende kosten in het sociaal domein. We volgen de ontwikkelingen op de voet en zorgen dat er op tijd bijgestuurd kan worden.

In 2024 heeft de gemeenteraad een Risicoreserve Ravijnjaren ingesteld. Overschotten tot en met 2025 worden gebruikt om eventuele tekorten in de toekomst tijdelijk te dekken. Als bezuinigingen nodig zijn, hoeven ze dan niet halsoverkop doorgevoerd te worden. In deze reserve is nu ruim acht miljoen euro aanwezig. Dat is een stevige buffer.

Inleiding

1. Inleiding

De Kadernota 2026 bevat de uitgangspunten van de gemeente Gemert-Bakel voor de komende vier begrotingsjaren. Hierin worden budgetten en wensen afgewogen. Dat is een voorbereiding op de Begroting 2026 die in november 2025 door de gemeenteraad wordt behandeld.

De Kadernota 2026 heeft de volgende hoofdstukken:

1. Inleiding;
2. Financiële stand van zaken gemeente 2025;
3. Programmaliijnen;
4. Uitgangspunten Begroting 2026;
5. Financiële doorkijk 2026-2029;
6. Totaaloverzicht.

Het eerste deel van de Kadernota betreft de inflatie, groei gemeente en doorwerking van de Jaarstukken 2024. Het tweede deel zijn de wensen voor 2026 en verder.

In november 2025 behandelt de gemeenteraad zowel de Begroting 2026 als de Meerjarenraming 2027-2029. Beide documenten noemen we uit eenvoud 'Begroting 2026'. De Begroting heeft een omvang van ongeveer 110 miljoen euro per jaar.

Alle bedragen in de tabellen zijn te lezen maal € 1.000. Daarbij staat een "V" voor voordeel en een "N" voor nadeel.

De jaren 2026 en 2027 zijn structureel sluitend

De gemeenteraad heeft de wettelijke taak een Begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Jaarschijven 2026 en 2027 zijn structureel sluitend. De andere jaarschijven niet.

Saldo Kadernota 2026	2026	2027	2028	2029
Structurele saldo	1.296V	34V	5.000N	5.388N

Omdat 2026 structureel sluitend is voldoen we aan de toezichteisen van de provincie.

Voor de eigen beoordeling is het incidenteel saldo minstens zo belangrijk. Dat saldo bepaald namelijk of je daadwerkelijk geld overhoudt of tekortkomt in een jaar.

	2026	2027	2028	2029
Incidenteel saldo	209V	175V	4.829N	5.217N

Strategische financiële lijn Gemert-Bakel

Vanaf 2026 worden gemeenten structureel met gekort op het gemeentefonds. Ook wel ravijnjaren genoemd. Daarnaast zien we landelijk de tekorten op de Jeugdzorg oplopen. In de recente Voorjaarsnota is het Rijk gemeenten enigszins tegemoetgekomen met compensatie in de jaren 2026 en 2027.

In 2024 heeft de gemeenteraad een Risicoreserve Ravijnjaren ingesteld. Overschotten tot en met 2025 worden gebruikt om tekorten in de toekomst tijdelijk te dekken. Dit geeft tijd om landelijke ontwikkelingen af te wachten. Als bezuinigingen nodig zijn, hoeven ze niet halsoverkop doorgevoerd te worden. De stand van de Risicoreserve Ravijnjaren is als volgt:

Risicoreserve Ravijnjaren

Stand per 1-1-2025

8.593

Er zijn landelijke regels voor het gebruik van de Risicoreserve. Je mag jaarlijks 10% van je overschot gebruiken om de Begroting sluitend te maken. Dat overschot is het aanwezige weerstandsvermogen minus de risico's. De solvabiliteit mag daarbij niet onder de 20% komen.

Volgens deze regels kan er maximaal ongeveer twee miljoen euro worden ingezet uit de Risicoreserve Ravijnjaren als dekking van een tekort.

Met deze cijfers vallen we onder het normale toezicht van de provincie

Om te vallen onder het normale (=repressieve) toezicht van de provincie dient de Begroting reëel en structureel sluitend te zijn in 2026 of anders uiterlijk 2029. Omdat 2026 structureel sluitend is gaan we onder het normale toezicht vallen.

Het proces van de Kadernota 2026 is gelijk aan dat van vorig jaar

De bestuurlijke behandeling van de Kadernota ziet er als volgt uit. Ook dit jaar wordt de Kadernota in een gezamenlijke commissie behandeld via een carrousel.

Onderdeel	Wanneer	Door
Beeldvormende avond over ravijnjaren 2026 en verder	7 mei 2025	B&W
Publicatie Kadernota 2026	21 mei 2025	Griffie
Aanleveren schriftelijke vragen (voor 9.00 uur)	4 juni 2025	Commissie
Gezamenlijke commissiebehandeling (carrousel)	12 juni 2025	Commissie
Aanleveren moties en amendementen (voor 9.00 uur)	25 juni 2025	Raad
Behandeling Kadernota 2026	26 juni 2025	Raad

Taal is leuk

Bij de begrotingsbehandeling vorig jaar is via de motie 'klare taal' opgeroepen om gemeentelijke teksten op B1 niveau te schrijven. B1-niveau in het Nederlands staat voor eenvoudig en duidelijk taalgebruik. De oproep van de raad was dat niet alleen toe te passen in brieven naar burgers maar ook in stukken voor de gemeenteraad.

In deze Kadernota 2026 hebben wij geprobeerd de soms taaie financiële kost zo eenvoudig en duidelijk mogelijk op te schrijven. Bij de Begroting 2026 gaan wij die lijn voortzetten, waarbij we daarnaast kritisch zullen zijn op het aantal pagina's van dit document.

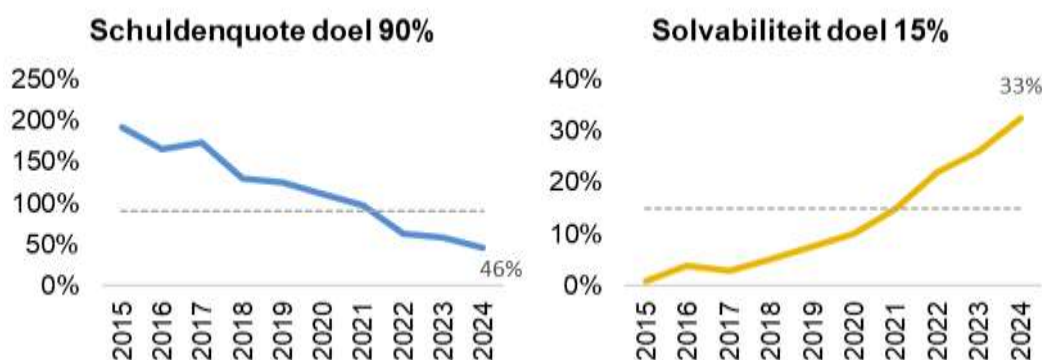
Financiële stand van zaken 2025

2. Financiële stand van zaken 2025

In dit hoofdstuk wordt de huidige financiële stand van zaken van de gemeente toegelicht. Dit kan dan worden meegenomen in de keuzes voor de jaren 2026 en verder.

De Jaarstukken 2024 worden 3 juni 2025 vastgesteld door het college en daarna aangeboden aan de gemeenteraad. Het saldo over 2024 is bij het vaststellen van deze Kadernota 2026 daarom nog niet definitief bekend. Wel zijn een aantal structurele doorwerkingen uit de Jaarstukken verwerkt in deze Kadernota. Zie hiervoor paragraaf 5.4.

Op basis van de conceptcijfers zien we wel dat de trend van de afgelopen jaren zich in 2024 heeft voortgezet.

Hiermee kunnen we robuust de (mogelijk) lastigere financiële tijden in.

Gemeente scoort goed bij de houdbaarheidstest VNG en benchmark BDO

De houdbaarheidstest gemeentefinanciën is een stresstest op tien punten en geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de gemeente. De VNG kijkt daarbij naar de wendbaarheid en weerbaarheid van de gemeentelijke financiën.

De test wordt tweemaal per jaar door de VNG beschikbaar gesteld. Eenmaal bij de Begroting en eenmaal bij de Jaarstukken. In de laatste meting uit [maart 2025](#) scoort Gemert-Bakel een 9,0 bij deze houdbaarheidstest. Accountantsbureau BDO heeft een [vergelijkbare meting](#). In deze benchmark scoren wij 8,3.

Het zijn beoordelingen op hoofdlijnen welke slechts als indicatie gezien dienen te worden. Belangrijkste bedreiging blijven de ravijnjaren.

Wij hebben geen bijzondere punten van de provincie meegekregen voor de Begroting

De gemeente valt in 2025 onder het normale toezicht van de provincie. Voorwaarden om in 2026 daar weer onder te vallen zijn:

- Een positieve Algemene reserve;
- Een structureel sluitende Begroting in 2026, en zo niet dan in 2029;
- Tijdig inzenden Jaarstukken 2024 (15 juli 2025) en Begroting 2026 (15 november 2025).

De nu voorgestelde Kadernota 2026 voldoet aan deze voorwaarden.

In de goedkeuringsbrief van de provincie van de vorige Begroting zijn geen specifieke aandachtspunten benoemd voor de gemeente Gemert-Bakel.

Programmalijnen

3. Programmalijnen

De gemeentelijke Begroting is gebaseerd op het collegeprogramma en uitgewerkt in drie strategische programmalijnen:

- Vitale kernen;
- Toekomstbestendig buitengebied;
- Stevige sociale basis.

De Kadernota is het voorbereidende document voor de Begroting. Daarom geven we in deze Kadernota per programmalijn een toelichting op de ambities en ontwikkelingen voor de komende jaren. Zowel financieel als beleidsmatig.

Waarom programmalijnen?

De Brainportregio, waar gemeente Gemert-Bakel deel van uitmaakt, is de afgelopen jaren sterk gegroeid. Dit betekent meer vraag naar mensen, materialen, woon- en werkruimte, leefbaarheid, energietransitie, transitie van het buitengebied en bereikbaarheid.

Ook zaken als gezondheid, onderwijs, milieu, sociale samenhang, persoonlijke ontwikkeling en veiligheid moeten meegroeien. Daarnaast vraagt de Omgevingswet nog steeds aandacht.

Programmalijnen helpen ons om doelen te bereiken en veranderingen door te voeren bij complexe vraagstukken. Ze zorgen voor focus, structuur en samenhang.

3.1 Vitale kernen

Waar gaat het om?

De gemeente Gemert-Bakel bestaat uit zeven kerkdorpen. Dorpen met een sterke gemeenschapszin en betrokkenheid, maar met de uitdaging om de kerkdorpen (kernen) nu en in de toekomst vitaal te houden. Maar wat maakt onze kernen vitaal?

De Omgevingsvisie met de bijbehorende gebiedsgerichte uitwerking geeft richting aan de invulling van deze vraag. In het koersdocument en de bouwstenennotitie is opgenomen: "In de directe leefomgeving voldoende groen en (sport)voorzieningen, een woningmarkt die aan de woningvraag en woonbehoefte voldoet en een openbare ruimte die de sociale interactie tussen- en de gezondheid van haar inwoners in stand houdt of verbetert."

De Omgevingsvisie is met de input van de verschillende kernen gebiedsgericht uitgewerkt. Op basis van de gebiedsgerichte uitwerking zijn de concrete gebiedsdoelen binnen de programmalijn Vitale kernen geformuleerd en is een uitvoeringsagenda opgesteld. Daarbij wordt een integrale aanpak nagestreefd welke nodig is om de hoeveelheid van diverse opgaven te bundelen. Bereikbaarheid is daarbij een opgave die programma breed speelt, voor vitale kernen heb je ook een goede bereikbaarheid nodig.

Door aan te haken bij programma's op het gebied van wonen, werken en bereikbaarheid van hogere overheden zoals provincie en Rijk én actief te handelen in De Peel en in het samenwerkingsverband van de Metropoolregio Eindhoven kunnen we meer eigen doelstellingen realiseren. Ook financieel kan dit voordelen opleveren onder andere door gebruik te maken van subsidies en investeringsagenda's.

Wat willen we bereiken?

Binnen het programma Vitale kernen staan we de komende jaren vooral voor de opgave om de groei van bedrijven en het aantal inwoners (schaalsprong) op een goede manier te laten plaatsvinden in Gemert-Bakel. We willen groeien naar 35.000 inwoners waarbij we rekening houden met de demografische ontwikkelingen die de komende jaren voorspeld worden. Door slim in te spelen op de toekomstige behoeften en ontwikkelingen kan de groei van bedrijven en het aantal inwoners een bijdrage leveren aan het vitaal houden van onze kernen.

Om de groei te verwezenlijken moeten we ervoor zorgen dat we onze inwoners en bedrijven een aantrekkelijke woonomgeving, aantrekkelijke centra en een goed economisch vestigingsklimaat bieden. Dit zijn de ambities voor het programma Vitale Kernen. Deze ambities willen we bereiken vanuit de eigen kracht en identiteit van onze zeven kernen. De omgevingsvisie met de gebiedsgerichte uitwerking is daarbij de basis. Een betere bereikbaarheid is daarbij een randvoorwaarde.

3.2 Toekomstbestendig buitengebied

Waar gaat het om?

Het buitengebied verandert. Vroeger lag de focus in het buitengebied vooral op landbouw en natuurontwikkeling. Nu verandert het agrarisch gebruik en komen er steeds meer nieuwe andere initiatieven. Dit vraagt om doordachte keuzes. We willen een landelijk gebied creëren waar we trots op zijn en waar we graag zijn. Waar ondernemerschap, natuur en wonen elkaar versterken en zorgen voor een gezonde, duurzame en veilige omgeving.

We willen verschillende uitdagingen in samenhang aanpakken. De Provincie Noord-Brabant en het Rijk hebben programma's voor landbouw, stikstof, voedsel, bodem en water. We werken ook samen met de Metropoolregio Eindhoven en de Peelgemeenten. Deze programma's en samenwerkingen kunnen financiële voordelen bieden, bijvoorbeeld door subsidies en investeringen.

Wat willen we bereiken?

Binnen het programma toekomstbestendig buitengebied werken we aan de ambities ondernemender buitengebied, gezondere leefomgeving en aantrekkelijker landelijk gebied. Hierbij streven we naar meer economisch gezonde bedrijven voor een levendig en leefbaar buitengebied.

Elke ontwikkeling moet een verbetering zijn voor de omgeving en er moet een gezonde balans zijn tussen het kunnen blijven ondernemen en een gezond leefklimaat voor de bewoners van het buitengebied. Ook versterken we de natuurlijke rijkdommen en de biodiversiteit in het buitengebied.

3.3 Stevige sociale basis

Waar gaat het om?

Er zijn verschillende ontwikkelingen in de samenleving. Mensen wonen steeds langer zelfstandig, armoede neemt toe, en we willen een samenleving waarin iedereen erbij hoort. Deze zaken hangen met elkaar samen en hebben grote gevolgen voor onze gemeente.

Onze inwoners en hun omgeving zijn met elkaar verbonden. De kracht van mensen zelf, hun sociale netwerk, en een gemeenschap die voor elkaar zorgt, staan centraal. Een stevige sociale basis bestaat ook uit activiteiten en voorzieningen die mensen helpen elkaar te ontmoeten en te ondersteunen. Zo zorgen we ervoor dat iedereen kan meedoen. Om dit te versterken, werken we samen met de dorpen en de gebruikers van voorzieningen.

Wat willen we bereiken?

Iedereen in Gemert-Bakel moet kunnen meedoen, zich ontwikkelen binnen zijn of haar mogelijkheden, en iets bijdragen aan de samenleving. Dit bevordert het welzijn en de gezondheid van onze inwoners. Iedereen doet ertoe, ongeacht leeftijd, geslacht, beperking, cultuur of achtergrond.

Deze visie vraagt om een aanpak waarin de gemeente en partners in het sociaal domein goed samenwerken. Er zijn drie ambities:

1. Meer focus op gezond en actief leven:
We willen mensen aanmoedigen om te bewegen en een omgeving creëren waarin het makkelijk is om gezondere keuzes te maken;
2. Betere kansengelijkheid:
We werken aan het verbeteren van basisvaardigheden, het verminderen van armoede en gezondheidsproblemen, en zorgen voor een inclusievere gemeente;
3. Sterker netwerk:
We versterken het dorps- en wijkgericht werken. Dit betekent een sterker netwerk rondom de inwoners en de professionals die hen ondersteunen, dichtbij en in kleine groepen.

Uitgangspunten Begroting 2026

4. Uitgangspunten Begroting 2026

In dit hoofdstuk staan de financiële uitgangspunten opgenomen voor de Begroting 2026. Met deze uitgangspunten wordt de nieuwe Begroting doorgerekend.

Bij het bepalen van de uitgangspunten is rekening gehouden met de financiële kaders welke op 18 maart 2021 door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Deze kaders zijn bedoeld om de financiën van de gemeente wendbaar en weerbaar te houden.

4.1 Basiscijfers Begroting 2026

In de Begroting 2026 wordt gerekend met de volgende uitgangspunten:

1. We rekenen met een groei van inwoners en woningen de komende jaren;
2. Lonen en premie's gaan met 3,0% stijgen in 2026;
3. De inflatie bedraagt 2,1% in 2026;
4. Investeringsindexeren we standaard met 3,0% in 2026;
5. Voor de rente op nieuwe leningen gaan we uit van 3,25%;
6. Er wordt maximaal € 1.040.000 ambtelijke kosten toegerekend aan de bouwgrond;
7. Het overheadpercentage bedraagt 64%;
8. De post Onvoorzien blijft op € 70.000.

Hieronder staat per onderdeel een verdere toelichting. Voornaamste bron van de uitgangspunten zijn de [ramingen van het Centraal Planbureau](#).

1. We rekenen met een groei van inwoners en woningen de komende jaren

De behoefte aan woningen in de gemeente is groot. In de regio Zuidoost Brabant staan we voor de uitdaging van een grote groei. Met de opkomst van kennisintensieve en maakindustrie is de vraag naar banen en woningen enorm. Ook wel schaalsprong genoemd.

Wij gaan uit van een groei van het inwonersaantal naar 35.000 en een groei van het aantal woningen met 2.400 tot het jaar 2032.

2. Lonen gaan met 3,0% stijgen in 2026

De huidige cao voor gemeenten loopt tot maart 2025. Onderhandelingen voor een nieuwe cao zijn afgerond. De nieuwe cao ligt nu ter goedkeuring voor bij de leden. Op basis van deze nieuwe cao is een schatting gemaakt van de loonstijging voor de ambtenarensalarissen. De stijging bedraagt 3,0%. Dit percentage gebruiken we ook voor pensioenpremies en sociale lasten.

3. De inflatie bedraagt 2,1% in 2026

Het Centraal Planbureau verwacht voor 2026 een gemiddelde inflatie van 2,1%. Dit blijkt uit het kengetal 'overheidsconsumptie Imoc' uit de publicatie CEP maart 2025.

De gemeente verhoogt de uitgaven niet automatisch met inflatie. Als een verhoging nodig is, wordt dit apart aangegeven.

De inkomsten worden verhoogd met het inflatiecijfer van 2,1%. Behalve de leges, die stijgen met 3,0% omdat leges voornamelijk bestaan uit loonkosten.

4. Investeringsindexeren we standaard met 3,0% in 2026

Sinds 2025 indexeren wij de investeringen standaard. Hiermee houden we investeringsbedragen op peil. Standaard hanteren we hiervoor het percentage bruto overheidsinvesteringen (IBOI) van het Centraal Planbureau. Voor 2026 komt die neer op 3,0%. Bij uitzonderingen wijken we daarvan af. Bijvoorbeeld als anders is bepaald in een verordening.

5. Voor de rente op nieuwe leningen gaan we uit van 3,25%

Op dit moment bedragen de rentetarieven als volgt:

Tarieven	Mei 2025
1-maands lening	2,51%
5 jaar	2,31%
10 jaar	2,69%
25 jaar	3,18%
40 jaar	3,24%

In de financiële kaders is vastgelegd dat we in de Begroting minimaal met een rente van 2,5% rekenen. In de Begroting 2025 was gerekend met 3,0%. De algehele verwachting was dat de tarieven zouden dalen richting 2026. Dat is in eerste instantie ook gebeurd. Echter sinds begin 2025 is er sprake van een economisch onzekere situatie. We zien de markten reageren. Rentes zijn weer gestegen. Daarom gaan we nu uit van 3,25%.

6. Er wordt maximaal € 1.040.000 ambtelijke kosten toegerekend aan de bouwgrond

In de financiële kaders is opgenomen dat we niet meer dan € 705.000 per jaar (prijspeil 2021) aan ambtelijke kosten toerekenen aan de bouwgrondexploitatie. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd met het stijgingspercentage loonkosten. Tussentijds is het plafond nog verhoogd, los van indexeringen, gezien de woningbouwopgave.

In de Begroting 2025 werd uitgegaan van een plafond van € 1.010.000. Met een loonstijging van 3,0% komt dat plafond voor 2026 uit op € 1.040.000. Het betreft de totale bouwgrondexploitatie, dus zowel de eigen grondexploitaties als die van derden.

7. Het overheadpercentage bedraagt 64%

Het is verplicht overhead apart op te nemen in de Begroting. Er zijn verschillende manieren waarop overhead berekend kan worden. Wij hanteren de definitie zoals beschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Denk aan huisvesting, ICT, management, financiën enzovoort.

We rekenen overhead toe aan de bouwgrondexploitatie, rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges. Dit gebeurt via een opslag op de loonkosten. Het percentage overhead relateren wij daarom aan de directe loonkosten. Naar schatting komt de opslag voor overhead in 2026 uit op 64%, gelijk aan 2025.

8. De post Onvoorzien blijft € 70.000

Het is wettelijk verplicht een post Onvoorzien te hebben. De hoogte daarvan bepaald de gemeente zelf. De post Onvoorzien bedroeg in 2025 € 70.000. Hetzelfde bedrag wordt gehanteerd voor de Begroting 2026.

Het BBV geeft geen regels voor de inzet van de post Onvoorzien. Het college hanteert daarom de drie O's als richtlijn: Onuitstelbaar, Onontkoombaar en Onvoorzienbaar. Het college van B&W kan zelfstandig beschikken over de post Onvoorzien.

4.2 Tarieven 2026

De gemeente bepaalt zelf de hoogte van sommige inkomsten via tarieven. Deze paragraaf beschrijft de verwachte ontwikkeling van die tarieven voor 2026 en daarna.

↑ OZB stijgt enkel met 2,1% inflatie

Voor 2026 worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een jaarlijkse inflatiestijging van 2,1%;
- Areaaluitbreiding van € 175.000. Dit heeft geen invloed op het tarief.

Geraamde OZB-opbrengst	2026	2027	2028	2029
Was	10.603	11.015	11.436	11.867
Wordt	10.593	10.994	11.403	11.821
Vershil	10N	21N	33N	46N

In de vorige Begroting was gerekend met 2,2%. Daarom een klein verschil.

Afvalstoffenheffing stijgt met een nog onbekend percentage

Volledige kostendekking is bij afval het uitgangspunt. De tariefontwikkeling is afhankelijk van onder meer de kosten verwerkingskosten afval, inkomsten uit reststromen enzovoort. Bij de Begroting 2026 zal hiervan een inschatting gemaakt kunnen worden.

Rioolheffing stijgt met 7,3% bestaande uit inflatie en een afgesproken opslag

Voor de rioolheffing heeft de gemeenteraad in 2018 een besluit genomen over de tarieven. Vanaf 2025 is dat een jaarlijkse stijging van 5,2% extra bovenop de inflatie van 2,1%.

De leges stijgen met 3,0% op basis van de stijging loonkosten

De tarieven voor leges dekken volledig de kosten van gemeentelijke diensten. Deze kosten bestaan voornamelijk uit loonkosten. Daarom stijgen de leges tarieven met hetzelfde percentage als de loonkosten dus met 3,0%.

De overige tarieven stijgen enkel met 2,1% inflatie of andere afspraken

Huren binnen- en buitensportaccommodaties, toeristen- en hondenbelasting stijgen enkel met de inflatie van 2,1%.

Voor de grondprijzen volgt eind 2025 een apart besluit. De tarieven voor de Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Gemert centrum zijn per verordening vastgesteld op een vast bedrag tot en met 2025. Bij een verlenging van de BIZ zullen de tarieven opnieuw bepaald worden. Voor begraafplaatsen worden de tarieven van de parochie gevolgd.

Effect op de Kadernota 2026

De tariefstijgingen voor OZB, toeristen- en hondenbelasting zijn nagenoeg gelijk aan waar in de vorige begroting is gerekend en geven daarom nauwelijks verschil.

↑ Tarieven	2026	2027	2028	2029
OZB (zie bovenstaande tabel)	10N	21N	33N	46N
Verhuur gebouwen en sport	12V	12V	12V	12V
Toeristen- en hondenbelasting	0	0	0	0
Leges	63V	63V	63V	63V
Totaal	65V	54V	42V	29V

4.3 Ontwikkelingen gemeentefonds

Het gemeentefonds is de veruit belangrijkste inkomstenpost voor de gemeente (voor ± 65%).

De jaren vanaf 2026 staan bekend als de ravijnjaren

We hebben inmiddels te maken met twee ravijnen:

- Ravijn 1: Overstap naar andere systematiek besloten door kabinet Rutte IV. Waarbij fouten in de systematiek het tekort jaarlijks laten groeien;
- Ravijn 2: Jeugdzorg.

Het is daarbij geen tijdelijke dip in 2026. Het ravijn is blijvend en wordt ieder jaar zelfs groter.

Eerste ravijn: nieuwe berekeningssystematiek

De regering Rutte IV heeft de manier veranderd waarop gemeenten geld krijgen. Het geld is nu afhankelijk van het gemiddelde Bruto Binnenlands Product (BBP) van acht jaar. Dit is in de plaats gekomen van de trap-op/trap-af systematiek waarbij de ontwikkeling van de Rijksbegroting werd gevolgd. Alleen is er geen sprake geweest van gelijk oversteken. Bij deze overgang zijn gemeenten er landelijk 2,4 miljard euro op achteruit gegaan.

Door fouten in de berekening groeit het gemeentefonds daarnaast niet genoeg om de werkelijke inflatie bij te houden. Hierdoor groeit het tekort jaarlijks met 400 miljoen euro.

Tweede ravijn: Jeugdzorg

Verder is gebleken dat de kosten van de Jeugdzorg harder stijgen dan het beschikbare geld in het gemeentefonds. De commissie Van Ark heeft daarover een zwaarwegend advies uitgebracht in januari 2025. VNG heeft dat tekort berekend op ongeveer 800 miljoen euro. Een gat wat ieder jaar groter wordt en groeit tot 3,2 miljard euro in 2028.

Inzet VNG en Voorjaarsnota 2025 Rijk

De VNG is begonnen met een lobby om aandacht te vragen voor deze problemen: [Gemeenten vallen in financieel ravijn | VNG](#). Daarbij heeft de VNG gedreigd met juridische stappen als het Rijk niet wilde bewegen in de Jeugdzorg.

Als reactie daarop is het Rijk in de Voorjaarsnota enigszins tegemoetgekomen. Met name in 2026 en 2027. Deze Voorjaarsnota is dadelijk de basis voor de Meicirculaire 2025. De VNG is gematigd optimistisch over deze uitkomsten, maar heeft zorgen vanaf 2028.

Landelijk effect Voorjaarsnota (in miljoenen)	2026	2027	2028	2029
Demping ravijnjaren	400V	422V	412V	414V
Tekorten Jeugd voor rekening Rijk	414V	414V	414V	414V
Compensatie ingroeipad Jeugd	498V	447V	0	0
Compensatie uitstel eigen bijdrage WMO	225V	0	0	0
Korting: eigen bijdrage Jeugd	0	0	260N	260N
Korting: sturen op trajectduur Jeugd	0	0	68N	68N
Korting: indexeren hervormingsagenda Jeugd	0	0	507N	507N
Totaal landelijk effect (in miljoenen)	1.537V	1.283V	9N	7N
Effect voor Gemert-Bakel (in duizenden)	2.380V	1.950V	15N	12N

Het ravijnjaar 2026 is ravijnjaar 2028 geworden.

Het landelijk effect vertaald naar Gemert-Bakel is in 2026 afgerond 2,4 miljoen euro voordelig en in 2027 2 miljoen euro. Het effect op 2028 en verder is nihil. Deze inschattingen zijn verwerkt in deze Kadernota.

De verwachting is dat voor de eigen bijdrage Jeugd en sturen op trajectduur een stelpost van een half miljoen euro opgenomen kan worden vanaf 2028. Als deze maatregelen namelijk worden doorgevoerd dalen de kosten voor gemeenten. Deze stelpost is verwerkt in deze Kadernota.

Vanaf 2027 mogelijk een extra voordeel bij herverdeling gemeentefonds

In 2023 is het gemeentefonds opnieuw verdeeld. De totale hoeveelheid geld bleef hetzelfde, maar de verdeling tussen gemeenten veranderde. Gemert-Bakel was daarbij voordeelgemeente met € 67,50 extra per inwoner. Een bedrag dat landelijk werd begrensd op € 37,50 per inwoner.

De minister heeft nu aangekondigd dat in 2027 de begrenzing wordt opgerekt met nog eens € 7,50 tot € 15,00 per inwoner extra. Afhankelijk van de sociale structuur van de gemeente. Dit betekent voor onze gemeente vanaf 2027 structureel extra inkomsten gaat ontvangen tussen de € 235.000 en € 470.000. Dit bedrag mag pas opgenomen worden in de Begroting 2027 na de meicirculaire 2026. In deze Kadernota is er daarom nog niet mee gerekend.

Specifieke uitkeringen (SpUK) naar gemeentefonds met 10% korting

Gemeenten krijgen nu aparte bedragen voor bepaalde onderwerpen, zoals klimaat. Dit heet specifieke uitkeringen (SpUK). Aan het einde van het jaar moeten gemeenten verantwoorden aan het Rijk hoe ze dit geld hebben uitgegeven. Eventueel met terugbetaling van niet besteed geld.

Het kabinet wil grotendeels stoppen met deze specifieke uitkeringen. Gemeenten krijgen het geld dan via het gemeentefonds, met een korting van 10%. Gemeenten mogen het geld daarna uitgeven zoals ze willen. Het wordt volledig vrij besteedbaar, zonder afrekening achteraf.

In de meicirculaire van 2025 wordt mogelijk duidelijk welke specifieke uitkeringen overgaan naar het gemeentefonds.

Het gemeentefonds wordt in de Begroting verder berekend zoals voorgaande jaren

We rekenen het gemeentefonds technisch hetzelfde door als voorgaande jaren:

- De septembercirculaire 2025 wordt gebruikt in de Begroting 2026;
- Het gemeentefonds wordt geraamd op prijspeil 2026 (constante prijzen);
- We ramen 75% van de ruimte onder het btw-compensatiefonds.

4.4 Uitgangspunten en prognose drie decentralisaties Sociaal Domein

↑ De provinciale richtlijnen voor het ramen van de 3d's worden gevolgd

De provincie heeft in het verleden richtlijnen gegeven hoe je de kosten van drie decentralisaties in het Sociaal Domein in de Begroting moet opnemen. De decentralisaties hebben een grote invloed op de gemeentelijke financiën. De richtlijnen moeten voorkomen dat gemeenten grote tekorten krijgen in hun jaarstukken op de zorgkosten.

Richtlijnen provincie voor de drie decentralisaties:

1. Het is niet realistisch om in de Begroting 2026 uit te gaan van een budgettaire neutrale raming voor de drie decentralisaties;
2. Geef in de Begroting 2026 duidelijk aan op welke uitgangspunten de ramingen zijn gebaseerd en vergelijk ze met de realisatiecijfers in de Jaarstukken;
3. Als er een taakstelling in de Begroting 2026 wordt opgenomen, dan moet de raming daarvan realistisch onderbouwd worden. Leg duidelijk vast hoe deze taakstelling wordt ingevuld en beschrijf het proces dat daarbij gevolgd wordt.

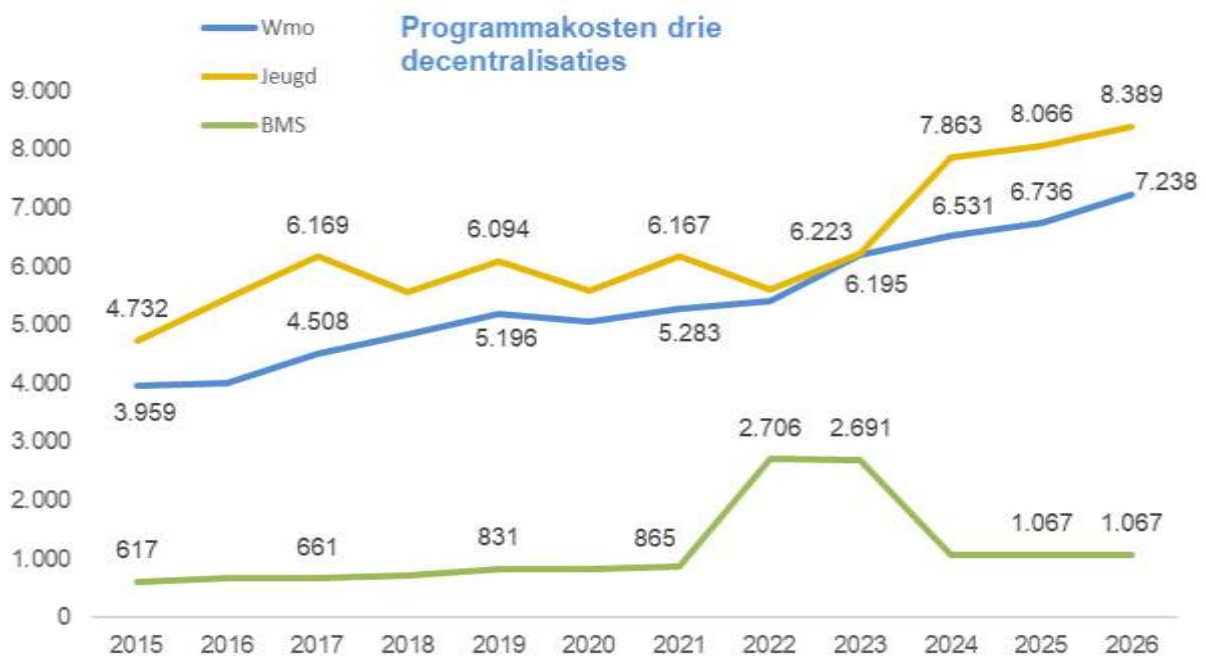
De richtlijnen passen binnen onze eigen financiële kaders van reëel ramen.

We gaan uit van stijgende tarieven en stijgende aantallen in 2026 bij de 3d's

In onderstaande tabel staan de uitgangspunten voor indexering tarieven en aantallen cliënten opgenomen. In de tabel is ook het jaar 2025 vermeld om inzicht te geven in de groei.

Voor de prognose Wmo is het actuele VNG voorspelmodel (versie februari 2025) gebruikt. Daarbij is rekening is gehouden met de demografische ontwikkelingen. De prognoses zijn door de GR Peelgemeenten afgegeven bij de (concept) jaarrapportage 2024 in maart 2025.

Uitgangspunten prognose	2025		2026	
	Indexering	Aanwas	Indexering	Aanwas
Wmo				
Hulp bij het huishouden	4,91%	4,00%	4,00%	4,38%
Begeleiding	4,91%	4,80%	4,00%	4,87%
Collectief vervoer	1,50%	0,20%	4,00%	0,66%
Rolstoelen	3,50%	-3,40%	4,00%	-3,09%
Vervoer	3,50%	1,10%	4,00%	1,09%
Woonvoorzieningen	3,50%	2,30%	4,00%	2,65%
Medisch advies/eigen bijdrage	4,91%	0,80%	4,00%	1,04%
Jeugd	4,91%	0,00%	4,00%	0,00%
Jeugdbescherming en -reclassering	4,91%	0,00%	4,00%	0,00%
Veilig Thuis (AMK)	4,91%	0,00%	4,00%	0,00%
Spoed4Jeugd (SEZ)	4,91%	0,00%	4,00%	0,00%
Jeugdzorgplus	4,91%	0,00%	4,00%	0,00%
BMS	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

In cijfers ziet de ontwikkeling er als volgt uit.

Taak	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Wmo	3.959	4.010	4.508	4.843	5.196	5.066	5.283	5.398	6.195	6.531	6.736	7.238
Jeugd	4.732	5.447	6.169	5.569	6.094	5.591	6.167	5.612	6.223	7.863	8.066	8.389
BMS	617	672	661	709	831	830	865	2.706*	2.691*	1.067	1.067	1.067
Totaal	9.308	10.129	11.338	11.121	12.121	11.487	12.315	13.716	15.108	15.461	15.869	16.694

* Door de energietoeslag zijn de kosten BMS voor 2022 en 2023 incidenteel hoger.

↑ In de Begroting 2026 zal € 1.817.000 voor 3d's bijgeraamd worden

Structureel staat in de Begroting € 14.877.000 begroot voor de 3d's. In 2026 is benodigd een jaarlijks bedrag € 16.694.000. Hierdoor is een bijraming van € 1.817.000 nodig.

We zien met name een stijging in de kosten Jeugdzorg. Dit is een landelijke trend. De reguliere vergoeding in het gemeentefonds voor deze medebewindstaak is daarvoor niet toereikend. De commissie van Ark heeft in januari 2025 daarover een rapport uitgebracht. In de Voorjaarsnota zijn de tekorten deels gecompenseerd, in belangrijke mate incidenteel. Daarmee is gerekend in deze Kadernota.

In 2021 is een Risicoreserve 3d's opgericht, met een omvang van € 2.500.000. Uit deze reserve kunnen incidentele tekorten op de drie decentralisaties worden betaald. Structurele aanpassingen van het budget worden zoals nu verwerkt in het saldo van de Begroting.

4.6 Reserves en voorzieningen

De Risicoreserve Ravijnjaren

Bij de Begroting 2024 is een Risicoreserve Ravijnjaren gevormd. Dit behoort tot het eigen vermogen van de gemeente. Hiermee is een buffer gevormd voor mogelijk financieel lastige jaren. Per 1-1-2025 is € 8.593.000 aanwezig in deze reserve.

Inzet van de reserve om begrotingstekorten te dekken is een toegestane werkwijze. Er zijn wel een aantal richtlijnen.

Je mag geen geld uit de reserves halen als de risico's niet volledig zijn afgedekt. Van het verschil tussen risico's en aanwezige weerstandsvermogen (overschot) mag maximaal 10% per jaar worden ingezet. Dat komt neer op ongeveer twee miljoen euro per jaar. Daarnaast mag de solvabiliteit niet onder de 20% komen. Wij voorzien hierin op dit moment geen knelpunten voor Gemert-Bakel.

De stortingen in reserves en voorzieningen blijven ongewijzigd

De stortingen voor 2026 en verder blijven op hetzelfde niveau als in de Begroting 2025. Het gemeentelijk beleid is geen aparte reserves voor onderwerpen op te richten maar die te betalen uit de Begroting.

We voegen geen inflatie toe aan reserves en voorzieningen

Er wordt geen inflatiecorrectie toegevoegd aan reserves. Dat is een standaardwerkwijze in Gemert-Bakel omdat wij investeringen niet uit reserves betalen. Toevoeging van inflatie aan een voorziening via jaarlijkse stijging van de storting mag niet volgens het BBV.

4.7 Fiscale uitgangspunten

In 2026 hoeft naar verwachting geen vennootschapsbelasting (Vpb) te worden betaald

Overheden die winst behalen met activiteiten die concurreren met de 'markt' moeten sinds 2016 Vpb betalen. De heffing van Vpb bij onze gemeente blijft voor het overgrote deel beperkt tot de gemeentelijke bouwgrondexploitatie. Op het moment dat we Vpb moeten betalen komt dat ten laste van de Risicoreserve Bouwgrond.

Over 2016 tot en met 2023 is er door de gemeente in totaal een aangifte gedaan van vijf miljoen euro negatief. Deze fiscale verliezen kunnen verrekend worden met eventueel toekomstige fiscale winsten. De inschatting is dat wij de komende jaren geen Vpb hoeven te betalen.

Onzekerheid over de Specifieke uitkering (SpUK) stimulering sport vanaf 2026

Door Europese regelgeving werd vanaf 2019 de btw op sport voor gemeenten een kostenpost. Het Rijk vond dit destijds onwenselijk en heeft toen een reparatiemaatregel ingesteld. Dat is de SpUK stimulering sport geworden. Via een subsidie wordt de btw alsnog gecompenseerd voor gemeenten. Wij hebben daarvoor € 82.000 jaarlijks als inkomsten begroot. Op basis van de Jaarstukken 2024 hebben we die inkomsten nu verhoogd naar een jaarlijks bedrag van € 107.000. Daarnaast houden wij bij sportinvesteringen rekening met de subsidie.

De SpUK stimulering sport loopt af in 2025. Voor 2026 en verder moet nog een besluit worden genomen door het Rijk. De verwachting is dat de regeling wordt doorgezet.

Doorkijk 2026-2029

5. Doorkijk 2026 - 2029

In de gemeenteraad van november 2024 is de Begroting 2025 vastgesteld. Daarna zijn er een aantal financiële ontwikkelingen geweest. Verder zijn er noodzakelijke en wenselijke bijstellingen van budgetten. In dit hoofdstuk wordt dit op een rij gezet.

5.1 Besluitvorming gemeente tot nu toe

De gemeenteraad heeft na vaststelling van de Begroting 2025 een aantal besluiten genomen met invloed op de Begroting 2026.

↑ Raadsbesluit	Raad	2026	2027	2028	2029
Vaststelling Begroting 2025	14-11-2024	1V	382N	2.664N	3.055N
2 ^e Financiële rapportage 2024	12-12-2024	54N	54N	54N	54N
MFA Bakel	12-12-2024	0	13N	6N	0
KC Berglaren	12-12-2024	0	22V	38N	36N
OBS De Kleine Kapitein	13-02-2025	3N	3N	3N	3N
Saldo na begrotingswijzigingen		56N	430N	2.765N	3.148N

5.2 Wijzigingen begrotingen verbonden partijen

Een aantal taken van de gemeente wordt in regionaal verband uitgevoerd door verbonden partijen. Deze verbonden partijen maken zelfstandig begrotingen. De gemeentelijke bijdrage daaruit nemen wij een-op-een op in onze eigen Begroting. Deze zijn afgerond:

↑ Omschrijving	2026	2027	2028	2029
BSOB	4V	4V	4V	4V
Blink overige taken niet zijnde afval	65N	65N	65N	65N
GGD	30N	35N	39N	45N
GR Peelgemeenten	93V	93V	93V	93V
Innovatiehuis De Peel	0	0	0	0
MRE	12N	12N	12N	12N
ODZOB	52V	52V	52V	52V
Senzer	39V	2V	18V	94N
VRBZO	153N	244N	292N	292N
10 voor de Jeugd	42N	42N	42N	42N
Totaal	114N	247N	283N	401N

Alle genoemde bedragen zijn in concept. Het zijn conceptbedragen omdat gemeenten nog zienswijzen op deze begrotingen kunnen indienen. Rond juli stellen de gemeenschappelijke regelingen de definitieve begrotingen vast.

Niet alle verschillen bij gemeenschappelijke regelingen betreffen enkel inflatie

De wijzigingen in de gemeenschappelijke regelingen zijn in de regel reguliere loon- en prijscompensaties. Uitgezonderd hierop zijn:

- De bijdrage aan BSOB valt lager uit met name vanwege schaalvoordelen na aansluiten Waterschap De Dommel;
- De bijdrage aan GR Peelgemeenten valt lager uit omdat zij een besparing hebben gerealiseerd in de uitvoering van de bijzondere bijstand;
- De bijdrage aan Senzer valt lager uit omdat er een groter overschot is op de BUIG middelen en daarnaast valt de verdeelsleutel binnen Senzer dit jaar gunstig uit voor Gemert-Bakel;
- De bijdrage aan de OZBOB valt lager uit vanwege minder inzet werkprogramma;
- De bijdrage aan de VRBZO valt hoger uit vanwege de uitwerking van deelopdracht 1;
- 10 voor de jeugd is een nieuwe gemeenschappelijke regeling.

Aandeel gemeenschappelijke regelingen bij eventueel toekomstige bezuinigingen

We zien in alle (concept) zienswijzen van deelnemende gemeenten iets terug over de ravijnjaren. Gemeenten geven daarbij aan dat gemeenschappelijke regelingen ook een bijdrage moeten leveren in ombuigingen. Omdat de meeste gemeenten al vanaf 2026 moeten bezuinigen zijn de voorstellen daarover veelal concreet. Bijvoorbeeld het niet indexeren van de gemeentelijke bijdrage.

Een aantal gemeenschappelijk regelingen hebben in hun Begroting 2026 al maatregelen genomen. Dat is een trendbreuk met voorgaande jaren waarbij de kosten over de gehele linie alleen meer stegen. De genomen maatregelen zijn naar verwachting nog maar het begin.

Gemeenschappelijke regelingen voeren taken namen ons uit (verlengd bestuur). Voor 2026 heeft Gemert-Bakel geen taakstelling op deze organisaties. Andere deelnemende gemeenten echter wel. Deze gemeenten moeten vanaf 2026 ombuigen en vragen dat gemeenschappelijke regelingen daarin meebewegen.

5.3 Inflatie en groei gemeente en compensatie daarvoor in gemeentefonds

In de Kadernota nemen we een prognose van het gemeentefonds op

Deze prognose ziet er als volgt uit.

↑ Gemeentefonds	2026	2026	2027	2028
Uitkomst decembercirculaire 2024	454V	458V	489V	489V
Compensatie ravijnjaren, Jeugd en Wmo	2.380V	1.950V	15N	12N
Stelpost Jeugd	0	0	500V	500V
Reguliere bijstelling meicirculaire	2.313V	2.293V	2.125V	2.280V
Totale prognose gemeentefonds	5.147V	4.701V	3.099V	3.257V

De uitkomst van de decembercirculaire 2024 staat vast. Alle andere onderdelen betreffen inschattingen op basis van de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk.

De compensatie ravijnjaren, Jeugd en Wmo bestaat uit een structureel deel, incidentele compensatie in 2026 en 2027 en nieuwe kortingen vanaf 2028.

Voor een deel van de nieuwe kortingen vanaf 2028 verwachten we dat je hiervoor een stelpost kunt opnemen. Dit betreft de eigen bijdrage Jeugd en sturen op trajectduur Jeugd. Deze maatregelen moeten vanaf 2028 namelijk minder kosten geven.

De reguliere bijstelling meicirculaire is vooral een prognose van het accres. De uiteindelijke uitkering is van vele factoren afhankelijk. Denk aan inflatie, cao en hoeveelheidsverschillen in maatstaven als aantal inwoners. Bovenstaande schattingen zijn op basis van het verstrekte rekenmodel van de landelijke specialist gemeentefonds (Lias/Pauw).

Vanwege inflatie en groei gemeente moeten budgetten verhoogd worden

De uitgaven in de Begroting verhogen wij niet standaard met de inflatie. Dit doen wij enkel wanneer dat nodig is. Dan hanteren we in de regel 3,0% op lonen en 2,1% op prijzen. Daarnaast groeit de gemeente en geeft dat meer kosten. Bijstelling is nodig om de taken op hetzelfde niveau uit te voeren. Niet indexeren zou een verkapte bezuiniging betekenen.

↑ Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Indexering 2026 salarissen	607N	607N	607N	607N
Belasting eigen panden	11N	11N	11N	11N
Indexering investeringen	0	73N	324N	379N
Rente van 3,0% naar 3,25%	54N	93N	238N	286N
Indexering en areaal onderhoud	54N	54N	54N	54N
Indexering zwembad en buitensportverenigingen	13N	13N	13N	13N
Indexering professionele instellingen	91N	91N	91N	91N
Indexering automatisering en groei organisatie	97N	97N	97N	97N
Incidentele implementatiekosten ict	200N	0	0	0
Totaal	1.127N	1.039N	1.435N	1.538N

De prijsstijgingen van de gemeenschappelijke regelingen en drie decentralisaties zijn al verwerkt in paragraaf 4.2 en paragraaf 4.4.

De lonen en premies stijgen per saldo in 2026 naar verwachting met € 607.000

Lonen, pensioenen en sociale lasten voor de ambtelijke organisatie stijgen jaarlijks. Voor de belangrijkste post lonen komt die stijging op basis van de conceptcao uit op 3,0%. Dit geeft in 2026 een bijstelling van € 652.000. Dit bedrag is inclusief indexatie college van B&W en gemeenteraad.

Een deel van de stijging van de salariskosten gaat naar projecten, afval en riool voor een bedrag van € 45.000. Per saldo komt € 607.000 ten laste van de Begroting.

Door verhoging van belastingtarieven stijgen de kosten van gemeentelijke panden

De gemeente heeft vijftien panden in haar bezit. De gemeente moet over deze panden belastingen betalen. Het gaat dan om OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing en waterschapsbelasting. Welke belastingen betaald moeten worden is afhankelijk van de situatie. De gemeente is altijd eigenaar en soms ook gebruiker.

Verhoging van de belastingtarieven in 2026 geeft voor die panden hogere kosten in de gemeentelijke Begroting. Dit is een geschat nadeel van € 11.000.

We indexeren de investeringen met 3,0%

Sinds 2025 indexeren we jaarlijks alle investeringen. Hiermee houden we investeringsbedragen op peil.

Standaard hanteren we gemiddelde prijsstijging van de bruto overheidsinvesteringen (IBOI) van het Centraal Planbureau. Voor 2026 komt die neer op 3,0%. Bij uitzonderingen wijken we daarvan af. Bijvoorbeeld bij scholen omdat daar landelijke normen worden gevolgd zoals bepaald in de verordening. Afschrijvingen gaan lopen in het jaar na de investering. Daarom zijn er pas vanaf 2027 hogere kapitaallasten door de indexering.

Er is meer onderhoudsbudget nodig vanwege groei van de gemeente en inflatie

Ieder jaar moet er meer onderhouden worden in de openbare ruimte omdat de gemeente groeit. Dat wordt ook wel areaal genoemd. De structurele groei van het areaal kan worden uitgedrukt in een percentage. Het onderhoudsbudget dient ieder jaar met dit percentage te worden verhoogd om het onderhoud goed en binnen de budgetten uit te kunnen voeren. Gezien de verwachte groei is die vastgesteld op 1,39%. Daarnaast is er de verwachte inflatie in 2026 van 2,1%. In totaal een bijstelling van € 54.000.

Door het indexeren van de professionele instellingen blijft hun dienstverlening op peil

Het merendeel van de professionele organisaties is gebonden aan cao-afspraken. Een risico voor het niet indexeren van subsidies is dat zorg en/of dienstverlening verschaalt. Dit betekent dat de ontvangende subsidieorganisatie gaat snijden in de uren dienstverlening om zo aan de wettelijk verplichte salarisstijging te kunnen voldoen. Wij sluiten zoveel mogelijk aan op de gevraagde specifieke indexatie van de betreffende instelling, die sterk bepaald worden door de cao-loonstijgingen.

Vergoedingen zwembad en buitensportverenigingen stijgen op basis van contract

De onderhoudsvergoedingen van de dertien buitensportverenigingen en de bijdrage aan Molenbroek BV voor het zwembad worden contractueel geïndexeerd. Ook hier is 2,1% inflatie gehanteerd.

Met het indexeren van het budget automatisering blijft de dienstverlening op peil

Leveranciers hebben de ruimte om indexering door te voeren vanwege de landelijke inkoopvoorwaarden voor ICT. Deze indexering is hoger dan de reguliere inflatie merken we de afgelopen jaren. Daarom rekenen we nu met een indexatie van 5%. Dat is een bedrag van € 57.000. Daarnaast is de organisatie gegroeid. Hiervoor is in 2023 voor het laatst een toevoeging gedaan. Daarvoor wordt nu € 40.000 bijgeraamd.

Implementatiekosten ict dienen in één keer genomen te worden

Voor vervanging van systemen dienen implementatiekosten gemaakt te worden. Voor 2026 wordt dat per saldo ingeschat op € 200.000 eenmalig. Voorheen werden dergelijke kosten afgeschreven over de verwachte levensduur van de software maar dat mag niet meer volgens de landelijke boekhoudregels (BBV). Daarom worden de kosten nu in één keer genomen. Omdat het incidentele kosten zijn tellen ze niet mee in het structurele saldo van de gemeente. Dat structurele saldo is bepalend voor de provincie. Maar uiteraard zijn het wel uitgaven die de gemeente doet, daarom zijn ze hier opgenomen.

5.4 Doorwerkingen Jaarstukken 2024

Op basis van de Jaarstukken 2024 worden een aantal aanpassingen op budgetten gedaan. Hiermee wordt transparant wat de onbenutte ruimte is in de Begroting.

↑ Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Specifieke uitkering (SpUK) Sport	25V	25V	25V	25V
Klimaatmiddelen Cdoke	82V	82V	82V	82V
Kapitaallasten MFA Bakel en MFA Milheeze	545V	545V	0	0
Reservering stelpost aflopende kapitaallasten	159V	217V	0	0
Rente	150V	150V	150V	150V
Totaal	961V	1.019V	257V	257V

Specifieke uitkering (SpUK) sport

Ter compensatie van btw-kosten heeft het Rijk in 2019 een Specifieke uitkering (SpUK) Sport ingesteld. In onze Begroting hebben hiervoor een inkomstenpost geraamd. Op basis van de Jaarstukken 2024 kan deze raming met € 25.000 naar boven worden bijgesteld.

Klimaatmiddelen Cdoke

Voor uitvoering van de klimaattaken heeft in 2023 het Rijk een Specifieke uitkering (SpUK) ingesteld tot en met 2025. In de Voorjaarsnota heeft het Rijk aangekondigd deze regeling te verlengen naar 2030. Het geld is belangrijke mate bedoeld voor ambtelijke capaciteit. Naast salarislasten mag ook overhead worden toegerekend. Om maximaal gebruik te maken van de rijksmiddelen hebben we de afgelopen jaar deze overhead bij de Jaarstukken toegerekend. Dit gaf dan een voordeel in de Jaarstukken. Dat trekken we nu door naar de begroting, wat een begrotingsvoordeel geeft van structureel € 82.000.

Kapitaallasten MFA Bakel en MFA Milheeze

In november 2024 is een aanvullend krediet vastgesteld voor MFA Bakel en is daarna gestart met de uitvoering. De aanbesteding van de werkzaamheden zijn nu in een vergevorderd stadium. De kapitaallasten (rente en afschrijving) van de investering starten in het jaar na realisatie. We verwachten dat de lasten voor het eerst in 2028 vallen. Dat geeft in 2026 en 2027 een eenmalig voordeel. De investering voor MFA Milheeze hebben we gelijkgetrokken met deze planning. Vanuit realistisch begroten stellen we dit bij.

Reservering stelpost aflopende kapitaallasten

Als investeringen volledig zijn afgeschreven vallen er kapitaallasten (rente en afschrijving) vrij. Wij zetten dit geld apart voor toekomstige vervangingsinvesteringen. Daarmee houden we de begroting wendbaar. Op basis van de investeringsplanning is duidelijk dat de stelposten in 2026 en 2027 niet benut zullen worden. Daarom kan de stelpost voor deze jaren komen te vervallen. Vanuit realistisch begroten stellen we dit bij. De stelpost blijft in de Begroting voor de jaren 2028 en verder staan om de wendbaarheid te behouden.

Rente

Gezien de overschotten in 2024 kon de reguliere aflossing van leningen betaald worden uit de normale kasstromen. Nieuwe leningen waren niet nodig. Daardoor is er een structureel rentevoordeel in te boeken van € 150.000.

5.5 Verplichte en gewenste bijstellingen inclusief nieuwe investeringen

Een verplichte bijstelling of investering komt voort uit de wet of uit regionale afspraken.

Investeringen worden afgeschreven over de gebruiksduur van de investering. Dat geeft jaarlijkse afschrijvingslasten en jaarlijkse rentelasten, ook wel kapitaallasten genoemd. Die kapitaallasten gaan lopen in het jaar nadat de investering in gebruik is genomen.

Transparantie over uitgaven

Zoals we in deze Kadernota de structurele voordelen uit de Jaarstukken 2024 verwerken voeren we nu ook een aantal kosten die we volgens beleid en normen dienen te maken.

Incidentele lasten en baten tellen niet mee in het structurele saldo

Incidentele kosten en opbrengsten mogen niet worden meegeteld in het structurele begrotingssaldo. Het structurele saldo is bepalend voor de beoordeling van de Begroting door de provincie.

Een eenmalige uitgave is niet per definitie een incidentele last. De provincie heeft daar spelregels voor uitgegeven. Die zijn hier gebruikt. Bijvoorbeeld een eenmalige uitgave op achterstallig onderhoud is geen incidentele last volgens de provincie.

↑ Verplichte bijstelling budgetten

In onderstaande tabel staan de verplichte aanpassingen van budgetten.

Nr	Onderwerp	2026	2027	2028	2029
2.1	Vervangingsbudget OR 	87N	87N	87N	87N
2.2	Scholing OR 	3N	3N	3N	3N
2.3	Cultuurcoach 	63N	63N	63N	63N
2.4	Cultuurcommissie 	3N	3N	3N	3N
2.5	Tijdelijke expositieruimte 	10N	0	0	0
2.6	Projectsubsidies vrijwilligersorganisaties 	15N	15N	15N	15N
2.7	Volkshuisvesting urgentieverordening 	15N	15N	15N	15N
4.1	Milieustraat (investering 557k) 	0	0	0	0
4.2	Sporthalmateriaal Molenbroek, de Beek 	15N	0	0	0
4.3	Uitbreiding - verbouwing nieuwe gemeentewerf 	0	63N	62N	61N
4.4	Bijdrage GEO park 	8N	8N	8N	8N
5.1	Abri's 	12N	0	0	0
5.2	Vervanging en certificering evenementenkasten 	40N	0	0	0
5.3	Wagenpark buitendienst en boa's 	35N	70N	103N	145N
Totaal		306N	327N	359N	400N

↑ Niet verplichte bijstellingen

Nr	Onderwerp	2026	2027	2028	2029
11.1	Griffie gemeenteraadsverkiezingen 	11N	0	0	0
12.1	Inkoop informele zorg opleidingsbudget 	50N	50N	50N	0
12.2	Buurtsportcoaches (behoud) 	35N	35N	35N	35N
12.3	Buurtsportcoaches (uitbreiding) 	75N	75N	75N	75N
12.4	Uitvoeringsbudget stevige sociale basis 	30N	30N	0	0
12.5	Schrijven op B1 niveau (motie klare taal) 	40N	5N	5N	5N
12.6	Upgrade/toekomstbestendig maken gemeentehuis 	7N	21N	21N	20N
12.7	Opleidingsplan 	50N	50N	50N	50N
12.8	Bedrijfsvoering 	701N	884N	774N	715N
13.1	BIZOB 	78N	78N	78N	78N
13.2	Inclusieve natuurpoort 	10N	0	0	0
13.3	Kwaliteitsfonds rood-voor-rood 	1.000N	0	0	0
13.4	Vergeten landschap 	50N	50N	50N	50N
13.5	Onderhoud watertappunten "join the pipe" 	8N	8N	8N	8N
14.1	Beweegvriendelijke schoolomgeving 	100N	100N	100N	100N
14.2	Derde kunstgrasveld VV Gemert 	0	62N	61N	59N
14.3	Stimuleren samenwerking sportverenigingen 	50N	0	0	0
14.4	Onderhoud sportparken 	32N	32N	32N	32N
15.1	Onderhoud groen 	400N	400N	400N	400N
15.2	Controle particuliere bomen Groene Kaart 	32N	0	0	0
Totaal		2.759N	1.880N	1.739N	1.627N

Totaaloverzicht

6. Totaaloverzicht

Per onderdeel is aangegeven in welke paragraaf de bijstelling verder staat toegelicht.

Besluiten, inflatie, groei	2026	2027	2028	2029
§5.1 Structurele saldo Begroting 2025	1V	382N	2.664N	3.055N
§5.1 Al genomen raadsbesluiten i	57N	48N	101N	93N
Startsaldo Kadernota 2026	56N	430N	2.765N	3.148N

Bijstellingen vanwege inflatie en groei gemeente

§4.2 Tarieven 2026 i	65V	54V	42V	29V
§4.4 Drie decentralisaties Sociaal Domein i	1.817N	1.817N	1.817N	1.817N
§5.2 Gemeenschappelijke regelingen i	114N	247N	283N	401N
§5.2 Prognose gemeentefonds i	5.147V	4.701V	3.099V	3.257V
§5.3 Inflatie en groei gemeente i	1.127N	1.039N	1.435N	1.538N
§5.3 Waarvan incidentele kosten i	200V	0	0	0
§5.4 Structurele doorwerking Jaarstukken 2024 i	961V	1.019V	257V	257V
Structurele saldo na bijstellingen inflatie en groei	3.259V	2.241V	2.902N	3.361N

Wensen	2026	2027	2028	2029
§5.5 Verplichte bijstellingen i	306N	327N	359N	400N
§5.5 Waarvan incidentele kosten i	10V	0	0	0
Structurele saldo na verplichte bijstellingen	2.963V	1.914V	3.261N	3.761N

Gewenste bijstellingen

§5.5 Niet verplichte bijstellingen budgetten i	2.759N	1.880N	1.739N	1.627N
§5.5 Waarvan incidentele kosten i	1.092V	0	0	0
Structureel saldo Kadernota 2026	1.296V	34V	5.000N	5.388N

Het structureel saldo is belangrijk voor de provincie. Het incidenteel saldo bepaald hoeveel geld je daadwerkelijk tekortkomt of overhoud. De berekening van het incidenteel saldo wordt op de volgende pagina toegelicht.

	2026	2027	2028	2029
Incidenteel saldo Kadernota 2026	209V	175V	4.829N	5.217N

Incidenteel saldo

De provincie beoordeelt enkel het structurele saldo. Het incidentele saldo is niet relevant in hun beoordeling.

Voor de gemeente is dit echter wel van belang. Op het moment dat het incidentele saldo negatief is moet dat namelijk gedekt worden uit de reserves. Daarom is ook het incidentele saldo in beeld gebracht.

Besluiten, inflatie, groei	2026	2027	2028	2029
Structureel saldo Kadernota 2026	1.296V	34V	5.000N	5.388N
Incidentele lasten uit Begroting 2025	66N	10N	0	0
Incidentele baten uit Begroting 2025	281V	181V	171V	171V
Incidentele lasten uit Kadernota 2026	1.302N	30N	0	0
Incidenteel saldo Kadernota 2026	209V	175V	4.829N	5.217N

Bij dit saldo kan er in 2026 een bedrag van € 209.000 gestort worden in de reserves.

Bijlage

Met onderbouwing van de wensen zoals opgenomen in § 5.4

2.1 Vervangingsbudget OR

Toelichting

De gemeente Gemert-Bakel heeft een ondernemingsraad (OR) bestaande uit negen leden en de ambtelijk secretaris. Met de WOR-bestuurder zijn afspraken gemaakt en deze zijn in een convenant vastgelegd. De uren waarvoor de OR leden zijn vrijgesteld voor het verrichten van het reguliere werk ten behoeve van het OR-werk is als is in het convenant in totaal op veertig uur per week bepaald.

De compensatie van OR-werk kan bestaan uit tijdelijke uitbreiding uren, herprioritering werk of vervanging van het werk. In het convenant tussen OR en WOR-bestuurder is vastgesteld dat er binnen de gemeentebegroting voldoende budget aanwezig zou moeten zijn voor deze compensatie. Dat is nu niet het geval. Het voldoende budget wordt aangemerkt in een omvang van 40 uur.

Verplicht

Ja, volgend uit convenant.

Bedrag

Structurele bijstelling met € 87.000.

Portefeuille

Zorg, Welzijn & Onderwijs.

Verloop

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				87	87	87	87
Begroot na bijstelling				87	87	87	87

2.2

Scholing OR

Toelichting

Het OR budget is al jaren € 6.700 per jaar. Hiervan worden o.a. de trainingen van de OR betaald. De afgelopen jaren blijkt het steeds moeilijker om voor dit budget een gedegen training te organiseren. Van dit budget wordt ook het vakblad Rendement betaald en andere bijeenkomsten van de OR zoals wanneer een lid vertrekt of het diner ter afsluiting van de trainingdagen. Eerder werden overschrijdingen uit andere posten betaald.

Volgens de WOR artikel 18.2 is de ondernemer verplicht aan de OR “de gelegenheid te bieden de scholing en vorming van voldoende kwaliteit te ontvangen welke zij in verband met de vervulling van hun taak nodig oordelen”. Volgens de WOR artikel 22.1 komen “de kosten die redelijkerwijze noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van de ondernemingsraad en de commissies van die raad ten laste van de ondernemer”.

Verplicht

Verplicht.

Bedrag

Om te voldoen aan de SER richtlijnen dient het budget structureel opgehoogd te worden met € 3.300 per jaar.

Portefeuille

Zorg, Welzijn & Onderwijs.

Verloop

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	7	7	7	7	7	7	7
Werkelijk	7	8					
Gevraagde bijstelling				3	3	3	3
Begroot na bijstelling				10	10	10	10

2.3 Cultuurcoach

Toelichting In 2024 is het Cultuurbeleid vastgesteld door de gemeenteraad. Het aannemen van een Cultuurcoach voor Gemert-Bakel is een belangrijk onderdeel van dit beleid. Deze is namelijk noodzakelijk om ook een groot aantal andere acties uit het Cultuurbeleid te kunnen uitvoeren. Deze acties zorgen ervoor dat kunst en cultuur in Gemert-Bakel goed kan blijven en verder wordt aangemoedigd. Er wordt daarom geld gevraagd waarmee een Cultuurcoach drie dagen per week in Gemert-Bakel kan werken. Daarnaast vragen we € 1.000 aan werkbudget. Hiermee kan de Cultuurcoach taken uitvoeren, zoals het organiseren van bijeenkomsten voor culturele verenigingen.

Verplicht Ja, op grond van het vastgestelde cultuurbeleid.

Bedrag Structurele bijstelling met € 63.000.

Portefeuille Zorg, Welzijn & Onderwijs.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				63	63	63	63
Begroot na bijstelling				63	63	63	63

2.4 Cultuurcommissie

Toelichting In het Cultuurbeleid heeft de gemeente Gemert-Bakel gezegd dat ze het belangrijk vindt om te blijven praten met kunstenaars, culturele verenigingen en anderen mensen die zich bezighouden met kunst en cultuur in Gemert-Bakel. Daarom beginnen we een Cultuurcommissie. Dit is de vaste gesprekspartner voor de gemeente op het gebied van cultuur. We vragen geld voor een vergoeding voor leden van de Cultuurcommissie en ondersteuning hiervan. We vragen dit voor 2026 en verder. In 2025 gebruiken we de financiële middelen die nog beschikbaar zijn voor het opstellen van Cultuurbeleid.

Verplicht Ja, op grond van het vastgestelde Cultuurbeleid.

Bedrag Structurele bijstelling met € 2.500.

Portefeuille Zorg, Welzijn & Onderwijs.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				3	3	3	3
Begroot na bijstelling				3	3	3	3

2.5 Tijdelijke expositieruimte

Toelichting ↑ Op 12 december 2024 is er door de gemeenteraad een motie aangenomen waarin het college wordt opgedragen de oude Dominee Swildenschool aan de Valeriusstraat tijdelijk te gebruiken als tentoonstellingsruimte. Er wordt een stichting opgericht die alles voor de tentoonstellingsruimte gaat regelen. Deze heeft nog geen eigen geld. We vragen daarom geld voor het betalen van de energiekosten en eventueel klein onderhoud. Als we op deze manier meehelpen, kunnen de kosten voor het gebruik en het bezoeken van de tentoonstellingsruimte ook laag gehouden worden. Zo kunnen meer mensen hier gebruik van maken.

Verplicht Ja, noodzakelijk om motie van de gemeenteraad uit te kunnen voeren.

Bedrag Incidenteel € 10.000.

Portefeuille Zorg, Welzijn & Onderwijs.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				10	0	0	0
Begroot na bijstelling				10	0	0	0

2.6 Projectsubsidies vrijwilligersorganisaties

Toelichting ↑ Voor 2023 en 2024 is in de Begroting een bedrag van € 15.000 opgenomen voor projectsubsidies. In de Begroting 2023 is aangegeven dat wanneer een structureel bedrag gewenst is, bij volgende begrotingen hiervoor een voorstel zal komen. Een structureel budget van € 15.000 blijkt noodzakelijk om uitvoering te kunnen geven aan het subsidiebeleid om op die manier (vernieuwende, startende en/of eenmalige) activiteiten van vrijwilligersorganisaties te stimuleren en te ondersteunen. Dit vloeit ook voort uit het vrijwilligersbeleid dat is vastgesteld in februari 2025.

Verplicht Ja, op grond van het vastgestelde vrijwilligersbeleid.

Bedrag Structurele bijstelling met € 15.000.

Portefeuille Zorg, Welzijn & Onderwijs.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	15	15	0	0	0	0	0
Werkelijk	10	12					
Gevraagde bijstelling				15	15	15	15
Begroot na bijstelling				15	15	15	15

2.7 Volkshuisvesting urgentieverordening

Toelichting In de woonzorgvisie zijn ambities opgenomen, welke we verder uitwerken in een volkshuisvestingsprogramma. In het volkshuisvestingsprogramma moet onder andere de wettelijk verplichte urgentieregeling worden opgenomen. Deze moet regionaal afgestemd zijn.

De urgentieverordening regelt welke groepen urgent woningzoekenden er zijn. Er worden regionaal afspraken gemaakt waar de groep urgent woningzoekenden gehuisvest worden. Op deze manier maken urgent woningzoekenden meer kans op een passende woning en behouden ook reguliere woningzoekenden kans op een woning.

Samen met de andere peelgemeenten en corporaties zijn we voornemens aan te sluiten op MRE-niveau. Hierdoor zijn er eenduidige afspraken met gemeenten en corporaties. Bovendien is het voor woningzoekenden duidelijker welke regels er zijn. Daarnaast is het efficiënter om als regio één loket te hebben voor urgentie aanvragen en het behandelen van bezwaarschriften.

Verplicht Ja, dit is een wettelijke verplichting vanuit het wetsvoorstel Regie Versterking op de Volkshuisvesting.

Bedrag Structurele bijstelling met € 15.000.

Portefeuille Zorg, Welzijn & Onderwijs.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				15	15	15	15
Begroot na bijstelling				15	15	15	15

4.1 Milieustraat, deels verplicht (investering 557k)

Toelichting ↑ De milieustraat zal gedeeltelijk worden heringericht. De milieustraat in Gemert-Bakel dient gedeeltelijk gerenoveerd te worden. Zo voldoen het KCA-depot en de valbeveiliging op het bordes niet meer aan de geldende wet- en regelgeving. Daarnaast zijn er bepaalde onderdelen op de milieustraat die verouderd en/of beschadigd zijn.

Verplicht Deels (de onderdelen die niet meer voldoen aan de geldende wet- en regelgeving zijn verplicht).

Bedrag Investeringskrediet van € 557.000. De kosten worden afgeschreven over de verwachte levensduur en doorbelast in de afvalstoffenheffing. Daarom is er geen effect op het saldo van de gemeentelijke Begroting.

Portefeuille Economie, Duurzaamheid & Recreatie.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				557	0	0	0
Begroot na bijstelling				557	0	0	0

4.2 Sporthalmaterialen Molenbroek en De Beek

Toelichting ↑ De gemeente heeft een wettelijke verplichting om het bewegingsonderwijs in sporthal Molenbroek en de Beek te huisvesten. Hiervoor zijn sporthalmaterialen nodig als basisinventarisatie om het bewegingsonderwijs te geven. In 2026 is de verwachting dat er diverse onderdelen vervangen moeten worden gebaseerd op de jaarlijkse inspectie en de meerjarenbegroting sporthalmaterialen.

Verplicht Ja. Wettelijke verplichting om bewegingsonderwijs te faciliteren en daarmee dus de benodigde sporthalmaterialen.

Bedrag Incidenteel € 15.000 rekening houdend met SpUK sport ter compensatie btw

Portefeuille Economie, Duurzaamheid & Recreatie.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	11	40	40	0	0	0	0
Werkelijk	11	40					
Gevraagde bijstelling				15	0	0	0
Begroot na bijstelling				15	0	0	0

4.3 Uitbreiding-verbouwing nieuwe gemeentewerf

Toelichting ↑	De gemeenteraad heeft ingestemd met de aankoop van Leije 3, de nieuwe locatie voor de gemeentewerf. De nieuwe locatie moet geschikt worden gemaakt voor de functie van gemeentewerf en daarvoor is de gevraagde investering nodig.														
Verplicht	Ja, gebouw met terrein aan de Leije 3 is gekocht en moet worden uitgebreid en verbouwd voor toekomstbestendig gebruik.														
Bedrag	€ 900.000 (prijspeil 2026, indexatie € 20.000 bij nieuwbouwdeel). Tijdens het locatieonderzoek is er een ruimtestaat opgesteld met daarin de ruimtebehoefte voor de nieuwe gemeentewerf. Op basis daarvan blijkt dat de aangekochte gebouwen niet voldoen aan de benodigde ruimtebehoefte. In het locatieonderzoek is dat als volgt gekwantificeerd: <table> <tr> <td>Kantoorruimte te kort: 155 m2 * € 2.000 =</td><td>€ 310.000</td></tr> <tr> <td>Loods ruimte te kort: 356 m2 * € 687 =</td><td>€ 245.000</td></tr> <tr> <td>Indexatie</td><td><u>€ 20.000</u></td></tr> <tr> <td>Totaal</td><td>€ 575.000</td></tr> </table> Op basis van kentallen inschatting kosten verbouwing bestaande gebouwen: <table> <tr> <td>Verbouwing huidige kantoor: 260 m2 * € 750 =</td><td>€ 195.000</td></tr> <tr> <td>Verbouwing huidige loods: 1300 m2 * € 100 =</td><td><u>€ 130.000</u></td></tr> <tr> <td>Totaal</td><td>€ 325.000</td></tr> </table> Mogelijk is er een DUMAVA subsidie te realiseren voor de renovatie. (duurzaamheidsmaatregelen) Hier is in de investering nog geen rekening mee gehouden.	Kantoorruimte te kort: 155 m2 * € 2.000 =	€ 310.000	Loods ruimte te kort: 356 m2 * € 687 =	€ 245.000	Indexatie	<u>€ 20.000</u>	Totaal	€ 575.000	Verbouwing huidige kantoor: 260 m2 * € 750 =	€ 195.000	Verbouwing huidige loods: 1300 m2 * € 100 =	<u>€ 130.000</u>	Totaal	€ 325.000
Kantoorruimte te kort: 155 m2 * € 2.000 =	€ 310.000														
Loods ruimte te kort: 356 m2 * € 687 =	€ 245.000														
Indexatie	<u>€ 20.000</u>														
Totaal	€ 575.000														
Verbouwing huidige kantoor: 260 m2 * € 750 =	€ 195.000														
Verbouwing huidige loods: 1300 m2 * € 100 =	<u>€ 130.000</u>														
Totaal	€ 325.000														

Portefeuille Economie, Duurzaamheid & Recreatie.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	71	70	70	69	69
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				0	63	62	61
Begroot na bijstelling				70	133	131	130

4.4 Bijdrage GEO park

Toelichting ↑ Het doel van de aanwijzing van Geopark en is om duurzame economische ontwikkeling te stimuleren waarbij gebruik wordt gemaakt van het aardkundig erfgoed. De UNESCO-status zal recreatie en toerisme stimuleren, maar ook de lokale economie. In de Begroting 2024 is voor de jaren 2024 en 2025 een extra incidenteel bedrag van € 7.500 toegekend. In het bestuurlijk platform GEO park is besproken dat we in de periode 2026 tot en met 2029 deze extra inzet willen continueren.

Verplicht Ja, het betreft uitvoering van regionale afspraken

Bedrag Structureel € 7.500

Portefeuille Economie, Duurzaamheid & Recreatie.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	10	18	18	10	10	10	10
Werkelijk	10	18					
Gevraagde bijstelling				8	8	8	8
Begroot na bijstelling				18	18	18	18

5.1 Abri's

Toelichting ↑ In 2024 zijn we begonnen met een inventarisatie van het aantal abri's dat opgenomen moet worden in het beheercontract. Dit is oorspronkelijk ingeschat op vijf stuks maar blijkt bij na inventarisatie zes stuks te zijn.

Hierdoor is er € 12.000 extra nodig op de eerder gereserveerde € 17.500.

Verplicht Ja. De halteplaatsen moeten volgens beleid straatmeubilair voorzien worden van een abri.

Bedrag Incidenteel € 12.000 voor 2026

Portefeuille Wonen & Levendige Dorpscentra

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	18	18	18	18	18
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				12	0	0	0
Begroot na bijstelling				30	18	18	18

5.2 Vervanging en certificering evenementenkasten

Toelichting
↑ In 2024 zijn we begonnen met het inventariseren van beheer en onderhoud van evenementenkasten. Vooruitlopend op de resultaten van de inventarisatie is in de Begroting 2025 € 50.000 opgenomen.

Inmiddels zijn de resultaten van de inventarisatie bekend en blijkt er meer geld nodig te zijn. Acht kasten moeten worden vervangen, drie opgeheven en bij twee kasten zijn aanvullende maatregelen nodig. De totale kosten hiervoor komen op € 90.000. Daarom € 40.000 extra budget nodig.

Verplicht Ja, in het kader van de zorgplicht is het belangrijk dat evenementenkasten veilig en deugdelijk zijn.

Bedrag Incidenteel € 40.000 voor 2026.

Portefeuille Wonen & Levendige Dorpscentra.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	50	0	0	0	0
Werkelijk	0	0			0	0	0
Gevraagde bijstelling				40	0	0	0
Begroot na bijstelling				40	0	0	0

5.3 Wagenpark buitendienst en boa's

Toelichting
↑ Het is noodzakelijk om vanaf 2026 een aantal voertuigen van de teams OB,VT en BV te vervangen.

Verplicht Ja, een aantal voertuigen moeten vervangen worden,

Bedrag Investerings over meerdere jaren van in totaal € 374.000 die jaarlijkse kapitaallasten geven.

Portefeuille Wonen & Levendige Dorpscentra.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	3	4	6	8
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				35	70	103	145
Begroot na bijstelling				38	74	109	153

11.1 Gemeenteraadsverkiezingen

Toelichting In 2026 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Vanuit de griffie is verzocht om eenmalig extra budget. Dit is in het kader van (extra) opkomst bevorderende activiteiten als een stembus, verkiezingskrant, verkiezingsdebat, uitslagenavond, portret films kandidaat-raadsleden, jongerenactiviteiten en dergelijke.

Verplicht Niet verplicht.

Bedrag Incidentele bijstelling met € 11.000 in 2026.

Portefeuille Algemene Zaken.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	14	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				11	0	0	0
Begroot na bijstelling				25	0	0	0

12.1 Inkoop informele zorg

Toelichting Een van de doelen in de hervormingsagenda jeugd is om minder gebruik te maken van dure professionele zorg. Er wordt meer ingezet op preventie en op voorzieningen die al beschikbaar zijn, evenals op informele jeugdzorg. Dit past binnen het beleid en zorgt ook voor minder kosten in de dure zorg. Een deel van deze informele zorg moet de komende jaren lokaal worden georganiseerd. Een nieuw voorbeeld hiervan is bijv. het inrichten van een TEJO-voorziening (Therapeuten voor Jongeren). TEJO helpt jongeren op weg bij de uitdagingen die ze in de tienerijd tegenkomen. Na maximaal tien gesprekken kan een jongere alleen weer verder. Om ook lokaal goede projecten en interventies te kunnen inzetten, is het nodig dat er geld beschikbaar is. Door gebruik te maken van voorliggende jeugdhulp, wordt dure professionele zorg voorkomen en bespaart men kosten. Als er geld beschikbaar wordt gesteld voor informele jeugdzorg, kan men beter inspelen op de overgang van professionele naar informele zorg.

Verplicht Niet verplicht.

Bedrag € 50.000 incidenteel (pilot drie jaar).

Portefeuille Zorg, Welzijn & Onderwijs.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	30	30	30	30	30	30	30
Werkelijk	21	15					
Gevraagde bijstelling				50	50	50	0
Begroot na bijstelling				80	80	80	30

12.2 Buurtsportcoaches (behoud)

Toelichting ↑ Er vervallen enkele budgetten vanuit de specifieke doeluitkering brede combinatiefunctionaris. Deze werden ingezet voor financiering van de buurtsportcoaches. Daarnaast is er minder cofinanciering vanuit de scholen, omdat buurtsportcoaches niet meer ingezet mogen worden als gymdocent. Hierdoor is minder budget beschikbaar vanaf 2026. Om de huidige inzet te behouden zijn extra middelen noodzakelijk.

Verplicht Niet verplicht.

Bedrag Structureel € 35.000.

Portefeuille Zorg, Welzijn & Onderwijs.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	83	83	83	83	83	83	83
Werkelijk	83	83					
Gevraagde bijstelling				35	35	35	35
Begroot na bijstelling				118	118	118	118

12.3 Buurtsportcoaches (uitbreiding)

Toelichting ↑ We hebben de ambitie om 10% groei te verwezenlijken van het aantal inwoners dat aan de beweegnorm voldoet. Hiervoor is meer inzet door buurtsportcoaches nodig om dit te bereiken. Met de uitbreiding van het budget voor de buurtsportcoaches is er extra inzet mogelijk van de beweegmakelaars, verenigingsondersteuning en worden beweegprogramma's voor specifieke doelgroepen ontwikkeld en uitgevoerd. Dit betekent het versterken van de verenigingen, circa 50 kinderen en jongeren, 40 volwassenen en 30 ouderen. Elke euro geïnvesteerd in sport levert een maatschappelijke meerwaarde van € 2,76 op. Dit voorstel hangt samen met het voorstel Inzet Buurtsportcoaches t.b.v. behoud huidige inzet en borduurt daar op voort.

Verplicht Niet verplicht.

Bedrag Structurele bijstelling met € 75.000. *Het begrote bedrag van € 118.000 is inclusief de aanvraag van € 35.000 voor behoud buurtsportcoaches.

Portefeuille Zorg, Welzijn & Onderwijs.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	83	83	83	118*	118*	118*	118*
Werkelijk	83	83					
Gevraagde bijstelling				75	75	75	75
Begroot na bijstelling				193	193	193	193

12.4

Stevige sociale basis

Toelichting ↑

De organisatie Gemert-Bakel heeft gekozen voor programmatisch werken. Door middel van programmatisch werken kunnen we werken aan ambities die breder zijn dan 1 team of cluster. Met samenwerken kom je verder. We zetten acties in die over meerdere teams gaan. Alle programma's hebben daarom uitvoeringsbudget nodig. Voor het programma Stevige Sociale Basis was in 2024 en 2025 budget beschikbaar. Dit budget zorgt ervoor dat we activiteiten kunnen doen die helpen bij een steviger netwerk, gezond en actief leven en een betere kansengelijkheid. Een voorbeeld is het uitvoeren van de motie aanbodgericht werken en de ontwikkelde meterkastkaart.

In 2024 is het budget niet volledig besteed vanwege capaciteitsproblemen, maar vanaf 2025 is dit budget nodig om het programma de komende 2 jaar te kunnen versterken. Dit budget is nodig om te onderzoeken op welke manier kinderen die in bestaansonzekerheid leven toch mee kunnen doen. Na dit onderzoek kunnen we regelingen een extra impuls geven zodat deze kinderen beter mee kunnen doen. Daarnaast is dit budget noodzakelijk om dorps- en wijkgericht werken te versterken en zichtbaarheid van onze toegangen en regelingen te vergroten. In 2027 beoordelen we de structurele noodzaak van dit budget.

Verplicht Niet verplicht.

Bedrag Incidenteel € 30.000 voor 2026 en 2027.

Portefeuille Zorg, Welzijn & Onderwijs.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	30	30	0	0	0	0
Werkelijk	0	8					
Gevraagde bijstelling				30	30	0	0
Begroot na bijstelling				30	30	0	0

12.5

Schrijven op B1 niveau (motie klare taal)

Toelichting
↑

Tijdens de begrotingsbehandeling 2025 in november 2024 heeft de raad de motie Klare taal aangenomen. Binnen onze organisatie is een start gemaakt met het oppakken van de uitvoering hiervan. Ook wordt er een link gelegd met de nieuwe inclusieagenda.

Om deze motie volledig op te pakken en extra kracht bij te zetten is € 35.000 gevraagd voor de inzet van extra middelen (destijds ook in het advies vanuit het college meegegeven tijdens de behandeling van deze motie). Met deze middelen kan bijvoorbeeld overgegaan worden tot de aanschaf van een B1-tool, het inzetten van AI en extra opleiding van medewerkers (voor zowel bestaande als nieuwe medewerkers). Doel is hiermee zoveel mogelijk inwoners op een toegankelijke en laagdrempelige manier te benaderen in onze communicatie op B1-niveau.

Verplicht

Niet verplicht.

Bedrag

€ 35.000 incidenteel, € 5.000 structureel (dit bijvoorbeeld voor onderhoud van de tool, herhaaltrainingen om schrijven op B1-niveau duurzaam te beleggen in de organisatie).

Portefeuille

Zorg, Welzijn & Onderwijs.

Verloop

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				30	5	5	5
Begroot na bijstelling				30	5	5	5

12.6**Upgrade/toekomstbestendig maken gemeentehuis****Toelichting**

De afgelopen jaren is onze organisatie erin geslaagd vele nieuwe medewerkers te verwelkomen. Onze voorzieningen binnen het gemeentehuis (en dan met name het aantal werkplekken) is hierin onvoldoende meegegroeid om onze medewerkers op een prettige manier te huisvesten en tegemoet te komen aan de uitbreiding van het personeelsbestand. Daarnaast is een deel van het meubilair gedateerd, rond de vijftientig jaar oud. Als organisatie investeren wij graag in onze medewerkers om deze te binden en boeien. Het verder upgraden van ons gemeentehuis levert hieraan een positieve bijdrage.

Voor dit bedrag kunnen wij onder andere investeren in:

- Het vervangen/uitbreiden van ongeveer 60 nieuwe werkplekken inclusief ICT-voorzieningen en de bestuursvleugel;
- Het upgraden van vergaderruimtes;
- Het vervangen van de vloerafwerking;
- Een nieuw efficiënt reserveringssysteem.

Verplicht

Niet verplicht.

Bedrag

Investering van € 107.000 dit wordt integraal opgepakt met schilderwerk om werk met werk te maken. € 6.500 structureel voor onderhoud en licentiekosten reserveringssysteem.

Portefeuille

Zorg, Welzijn & Onderwijs.

Verloop

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				7	21	21	21
Begroot na bijstelling				7	21	21	21

12.7**Opleidingsplan****Toelichting**
↑

Wij willen een aantrekkelijke werkgever zijn en investeren daarom in onze medewerkers. Dit zorgt ervoor dat zij zich betrokken voelen bij onze organisatie en graag bij ons blijven werken. Dit is van groot belang in een arbeidsmarkt die al enkele jaren krap is. Vooral de concurrentie van grotere gemeenten en het bedrijfsleven is sterk, met name op het gebied van salaris.

Om ons als organisatie te onderscheiden, zetten wij in op ontwikkelmogelijkheden voor medewerkers. Door opleidingen aan te bieden, vergroten we niet alleen kennis en vaardigheden, maar versterken we ook de binding met onze organisatie. Dit draagt bij aan een lager personeelsverloop, een stabielere organisatie en lagere kosten voor externe inhuur.

Ondanks het belang van opleidingen was het opleidingsbudget de afgelopen jaren ontoereikend. Ook in 2025 verwachten we dat de opleidingsaanvragen het beschikbare budget zullen overstijgen. Hoewel we kritisch kijken naar aanvragen, zien we sinds 2022 een structurele trend van budgettekorten.

In 2014 is afgesproken om 2% van de loonsom te besteden aan opleidingsmogelijkheden. Sindsdien is het budget echter slechts gedeeltelijk meegegroeid met de loonontwikkeling en de uitbreiding van het aantal FTE. Om aan te sluiten bij deze landelijke ontwikkeling en onze ambitie om het opleidingsbudget weer richting 2% te laten groeien, stellen wij voor dit percentage ook in onze gemeente te hanteren. Concreet betekent dit een structurele verhoging van het opleidingsbudget met € 50.000. Met deze investering waarborgen we een concurrerend en toekomstbestendig opleidingsbeleid binnen onze gemeente.

Verplicht

Niet verplicht.

Bedrag

Structurele bijstelling met € 50.000.

Portefeuille

Zorg, Welzijn & Onderwijs.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	223	223	283	283	283	283	283
Werkelijk	258	319					
Gevraagde bijstelling				50	50	50	50
Begroot na bijstelling				333	333	333	333

12.8 Bedrijfsvoering

Toelichting ↑ Door toegenomen eisen en toegenomen werk zien we diverse knelpunten in de organisatie ontstaan. Dat is op een aantal gebieden het geval. Met name in de toezicht op het onderhoud en investeringen openbare ruimte, ambities onderwijs, het steeds complexer wordende ICT-landschap en de ingevoerde omgevingswet. Daarnaast is er de wens om in een pilot van twee jaar te werken aan verbetering van de gemeentelijke processen.

In totaal is er een behoefte van 13,21 FTE. Deels huren we die werkzaamheden nu in. Omdat de werkzaamheden een structureel karakter hebben is dit voor de efficiency en effectiviteit beter dit om te zetten naar formatie. Voor 5 FTE is er daarom al dekking aanwezig. Daarmee resteert voor de Kadernota 2026 een vraag van 8,21 FTE waarvan 1 FTE tijdelijk voor een periode van twee jaar. Daarbij gaan we in 2026 nog niet uit van de volledige kosten omdat werving en aanstelling van medewerkers enige tijd vraagt, helemaal in een krappere arbeidsmarkt.

Verplicht Niet verplicht.

Bedrag Structurele bijstelling met € 701.000 fluctuerend naar € 715.000 in 2029.

Portefeuille Zorg, Welzijn & Onderwijs.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	18.382	20.201	21.512	21.506	21.506	21.506	21.506
Werkelijk	18.350	20.198					
Gevraagde bijstelling				701	884	774	715
Begroot na bijstelling				22.207	22.390	22.280	22.221

13.1**Bizob****Toelichting**
↑

Bij Bizob beleggen we een deel van onze inkoop- en contractmanagement voor onze gemeente. In nauwe samenwerking met de aangesloten organisaties regelt Bizob inkoop, aanbestedingen, contractmanagement en – beheer voor het sociaal domein, openbare ruimte, bedrijfsvoering en ICT.

Het aantal in te kopen zaken is hierbij zeer divers, is organisatiebreed en raakt een breed aantal projecten. Indien mogelijk belasten we een deel van de gemaakte inkoopkosten door aan de projecten en kijken we kritisch naar een realistisch en haalbaar inkoopplan.

Onze gemeente heeft een hoog ambitieniveau. Zo maken we een schaa sprong en ligt er een investeringsprogramma met een waarde van 140 miljoen euro. Hiermee is het de verwachting dat de vraag naar begeleiding voor inkoop en aanbestedingen de komende jaren hoog blijft.

Ook zien we dat door de wisselingen in het personeelsbestand er minder kennis in de organisatie is om inkooptrajecten te begeleiden. Ook dient er een correctie voor de indexatie van de gestegen kosten plaats te vinden. Het budget dat hiervoor de afgelopen jaren gereserveerd is, is ontoereikend geweest. Een bijstelling is daarom noodzakelijk vanuit realistisch begroten.

Verplicht

Niet verplicht.

Bedrag

€ 78.000 structureel.

€ 250.000 inkoop BIZOB -/- € 107.000 begroot -/- € 65.000 door te belasten aan projecten = € 78.000 structureel.

Portefeuille

Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	179	107	107	107	107	107	107
Werkelijk	241	175					
Gevraagde bijstelling				78	78	78	78
Begroot na bijstelling				185	185	185	185

13.2**Inclusieve natuurpoort****Toelichting**

Naar buiten, de natuur in. Voor iedereen is dit gezond maar niet voor iedereen vanzelfsprekend. Mensen met een beperking hebben net zoveel de behoefte om de natuur in te gaan als mensen zonder beperking, maar ervaren vaak obstakels, of missen voorzieningen om de natuur goed te kunnen beleven. De provincie heeft stichting Brabantse Natuurpoorten een subsidie verleend om te investeren in de toegankelijkheid van Brabantse Natuurpoorten. Het gaat hierbij om het realiseren van een toegankelijke voorzieningen om de natuur te beleven. Denk hier aan het mogelijk maken van een ommetje met een rolstoel (rolstoelpad). Om gebruik te maken van deze subsidie moet de gemeente 50% co-financieren.

Verplicht

Niet verplicht.

Bedrag

Cofinanciering van € 10.000. Provincie Brabant stelt ook € 10.000 beschikbaar, wanneer de gemeente hetzelfde bedrag investeert.

Portefeuille

Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën.

Verloop

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				10	0	0	0
Begroot na bijstelling				10	0	0	0

13.3 Kwaliteitsfonds rood-voor-rood

Toelichting In de afgelopen jaren zijn er veel lege gebouwen ontstaan op het platteland omdat (agrarische) ondernemers zijn gestopt. Deze gebouwen zijn niet gesloopt, waardoor er behoefte is aan een regeling om deze overtollige gebouwen te slopen. Het slopen van deze gebouwen is belangrijk om de kwaliteit van het landschap te verbeteren en om te voorkomen dat de lege gebouwen ongewenst gebruikt worden. Het doel is om een subsidieregeling op te stellen waarbij het geld steeds opnieuw gebruikt kan worden voor kwaliteitsverbetering

Verplicht Niet verplicht.

Bedrag Realisatie regeling € 25.000 en een inleg van € 975.000. Er wordt eenmalig een investering gevraagd voor gelden in een voorziening. Het gaat hierbij om revolverend geld dat continu opnieuw vrij kan komen en opnieuw besteed kan worden.

Portefeuille Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				1.000	0	0	0
Begroot na bijstelling				1.000	0	0	0

13.4 Vergeten landschap

Toelichting In 2025 is de gebiedsuitwerking "Vergeten Landschap" opgeleverd. Hierbij zijn integraal kansen uitgewerkt op de voor landschap gevormd door water, landschap doorkruisen en landgebruik. Hierbij zijn op alle thema's kansen uitgewerkt in een uitvoeringsagenda. Voor alle thema's zijn ook kansen voor de gemeente Gemert-Bakel uitgewerkt. ([Het Vergeten Landschap, verbinden van natuur en mensen I Omroep PeelRand](#))

Verplicht Niet verplicht.

Bedrag Incidenteel voor vier jaar, € 50.000 per jaar,

Portefeuille Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën.

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				50	50	50	50
Begroot na bijstelling				50	50	50	50

13.5**Onderhoud waterpunten “join the pipe”****Toelichting**

De gemeente kent momenteel vier watertappunten van het type “Join the pipe”. Deze watertappunten bieden inwoners en toeristen in Gemert-Bakel gratis schoon drinkwater voor onderweg.

Door de gemeenteraad is opgeroepen tot het zorgen voor een watertappunt in elke kern. Lange tijd kon deze wens niet worden uitgevoerd omdat Brabant Water bezig was met ontwikkeling van nieuw beleid rondom deze watertappunten. Dit beleid is inmiddels uitgewerkt.

Er zijn de afgelopen jaren bij de gemeente nog meer wensen binnengekomen voor watertappunten. Daarbij zijn in totaal zes nieuwe plekken voor een watertappunt bepaald. Aanschaf van de watertappunten is gedekt door diverse bestaande budgetten.

In het nieuwe beleid van Brabant Water staat dat zij de nieuwe watertappunten verplicht zelf onderhouden, met kosten per tappunt per jaar € 828. De verplichte contractduur is 10 jaar. Dit onderhoud is verplicht bij nieuwe tappunten. Er is nog geen budget beschikbaar voor deze onderhoudskosten. Voor bestaande tappunten is onderhoud vanuit Brabant Water niet verplicht.

Verplicht

Niet verplicht. Als je de waterpunten plaatst is het onderhoud wel verplicht.

Bedrag

De onderhoudskosten voor 6 nieuwe watertappunten zijn afgerond € 5.000 per jaar (voor minstens 10 jaar). Deze kosten zijn verplicht bij aanschaf van nieuwe watertappunten. Als we ook onderhoud willen regelen voor de 4 bestaande watertappunten, dan zijn de totale kosten voor onderhoud aan de 10 watertappunten € 8.275 per jaar.

Portefeuille

Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën.

Verloop

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				8	8	8	8
Begroot na bijstelling				8	8	8	8

14.1 Beweegvriendelijke schoolomgeving

Toelichting ↑ Vanuit de motie beweegvriendelijke schoolomgeving volgt de wens om de verkeersveiligheid rondom onze basisscholen te verhogen. Het betreft dertien basisscholen, waarvan de basisschool in Milheeze afgerond is. De overige twaalf zijn geprioriteerd, waarbij al vaststaat dat de scholen in De Mortel en Handel de eerstvolgende zijn in 2025. We verwachten twee scholen per jaar te kunnen behandelen. Geschatte kosten € 100.000 per jaar voor inhuur verkeerskundig onderzoek/advies en vooral kostenmaatregelen zoals juliepalen, drempel, ommetjes, markeringen en dergelijke.

Verplicht Niet verplicht.

Bedrag € 100.000 incidenteel 2026 tot en met 2030. Twee scholen 2025 kunnen uit het bestaande incidentele budget vitale kernen worden betaald.

Portefeuille Economie, Duurzaamheid & Recreatie

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	100	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				100	100	100	100
Begroot na bijstelling				100	100	100	100

14.2 Derde kunstgrasveld VV Gemert

Toelichting VV Gemert heeft een derde kunstgrasveld nodig. Door de woningbouw in Gemert komen er steeds meer inwoners en krijgt VV Gemert steeds meer leden. De club heeft niet voldoende velden om dit groeiend aantal leden de trainingen en wedstrijden te laten spelen. Hiervoor hebben ze extra veldcapaciteit nodig. Door aanleg van een kunstgrasveld ter plaatse van een natuurgrasveld heeft de club meer capaciteit om al haar leden te laten voetballen.

Verplicht Niet verplicht.

Bedrag Een investering van € 851.175.

Benodigde investering voor een nieuw kunstgrasveld is € 937.750 inclusief btw. Hierin zijn kosten opgenomen voor aanleg van een kunstgrasveld inclusief voorbereiding, advieskosten, onderzoek, leges en toezicht. Hiervan is € 86.575 al opgenomen in 2026 in het meerjarenplan beheerplan sportparken. De investering van de aanleg van een kunstgrasveld komt in aanmerking voor SpUK sport subsidie. De hoogte van de uitkering van SpUK Sport (uitgangspunt 18%) is onzeker. Mede omdat de huidige regeling tot en met 2025 loopt. Deze subsidie wordt na twee jaar definitief vastgesteld.

Portefeuille Economie, Duurzaamheid & Recreatie

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				0	62	61	59
Begroot na bijstelling				0	62	61	59

14.3 Stimulering samenwerking sportverenigingen

Toelichting ↑ Verenigingen willen steeds meer gaan samenwerken om hun vereniging gezond en levendig te houden. Dalende ledenaantallen, vrijwilligerstekort, allemaal eigen gebouwde accommodaties met verduurzamingsvraagstukken zijn onderdelen waar clubs mee te maken hebben. Samenwerking, op verschillende manieren, geeft clubs de mogelijkheid sterker te worden in de organisatie, waardoor gezondere en levendigere clubs ontstaan. Om de initiatieven en/of samenwerking waar te maken is soms ondersteuning nodig vanuit de gemeente. Voorbeelden van initiatieven die in 2025 worden ondersteund om het proces en/of samenwerkingsverband te ontwikkelen zijn de fusie VV Elsendorp – De Rips en de verenigingen op sportpark Geneneind.

Verplicht Niet verplicht.

Bedrag Incidenteel € 50.000

Portefeuille Economie, Duurzaamheid & Recreatie

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				50	0	0	0
Begroot na bijstelling				50	0	0	0

14.4 Onderhoudsplan sportparken

Toelichting ↑ De gemeente heeft een beheerplan sportparken 2020-2023 met een verlenging in 2024 en 2025. Op dit moment wordt het beheerplan geactualiseerd. De kosten zijn afgelopen jaren wel geïndexeerd, maar diverse onderhoudskosten en leveringen zijn meer gestegen dan de indexeringen, zoals arbeid (bijvoorbeeld specialistisch onderhoud van de atletiekbaan) en meststoffen.

Verplicht Niet verplicht.

Bedrag Structureel € 32.000

Portefeuille Economie, Duurzaamheid & Recreatie

Verloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	245	245	245	245	245	245	245
Werkelijk	245	245					
Gevraagde bijstelling				32	32	32	32
Begroot na bijstelling				277	277	277	277

15.1**Onderhoud groen****Toelichting**

Voorheen was het overgrote deel van het groenonderhoud neergelegd bij Senzer. De instroom van medewerkers via de Participatiewet verminderde de afgelopen jaren echter sterk. Daardoor kon Senzer niet meer volledig leveren. Dit was in 2023 aanleiding de wijze van organiseren van het groenonderhoud en de inzet van Senzer opnieuw te bezien. Een deel van de werkzaamheden zijn toen door de gemeente teruggenomen en daarvoor zijn eigen mensen in dienst genomen. Dit verliep kostenneutraal.

In 2024 is extern onderzoek gedaan naar benodigde capaciteit in relatie tot de onderhoudsnormen en het areaal. Gebleken is dat extra inzet nodig is om de normen in het groenonderhoud en het groeiend areaal door woningbouw te halen. Dat is in 2024 en 2025 opgelost met uitbesteding aan bedrijven. In 2024 kon dit nog worden betaald uit een incidenteel overschot vanwege de overgang naar de nieuwe situatie maar vanaf 2025 is dat niet meer mogelijk. Daarom wordt nu voorgesteld het budget uit te breiden met € 400.000. Gezien de goede ervaringen met aannemers kiezen wij voor uitbesteding van het werk.

Verplicht

Niet verplicht.

Bedrag

Structureel bedrag van € 400.000.

Portefeuille

Wonen & Levendige Dorpscentra.

Verloop

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	1.197	1.447	1.456	1.456	1.456	1.456	1.456
Werkelijk	1.215	1.494					
Gevraagde bijstelling				400	400	400	400
Begroot na bijstelling				1.856	1.856	1.856	1.856

15.2

Controle particuliere bomen Groene Kaart

Toelichting

Op de Groene Kaart staan alle waardevolle bomen en groenstructuren in onze gemeente die kapvergunningsplichtig zijn. De vorige kaart dateert van 2018. Sinds afgelopen jaar zijn we bezig met het actualiseren van de documenten over bomen, waar de Groene Kaart onderdeel van uit maakt. Het bomenbeleidsplan, bomenbeheerplan, de Groene Kaart, en de verordening waren allemaal toe aan een update.

Als gemeente streven we ernaar dat het hebben van een waardevolle boom op de Groene Kaart een lust is en geen last.

We willen particuliere eigenaren van waardevolle bomen de mogelijkheid bieden om hun particuliere boom tijdens onze reguliere boomveiligheidscontrole (BVC) van gemeentebomen te laten controleren. Dat betekent dat een professioneel boombedrijf de boom checkt, en hier een rapport over naar de eigenaren schrijft. In het rapport staat de onderhoudsstaat van de boom en eventuele maatregelen die benodigd zijn. De verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de maatregelen blijft bij de eigenaar van de boom. Ze kunnen voor kosten van maatregelen gebruik maken van de subsidiemaatregel van onze gemeente. Deze werkwijze wordt ook al toegepast in omliggende gemeenten.

Uit offertes blijkt dat het op deze manier controleren van een boom circa € 50 tot € 70 per boom kost. Het is kostbaarder dan de controle van gemeentelijke bomen omdat afspraken gemaakt moeten worden om op particulier terrein te komen en elk rapport individueel opgemaakt dient te worden. Er zijn in de gemeente circa dertienhonderd particuliere waardevolle bomen, waarvan per jaar een derde kan worden gecontroleerd.

Verplicht

Niet verplicht.

Bedrag

Incidenteel € 31.500 voor 2026. Na vaststelling van het beleid in najaar 2025 zullen aanvullende budgetten worden aangevraagd.

Portefeuille

Wonen & Levendige Dorpscentra.

Verloop

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroot	0	0	0	0	0	0	0
Werkelijk	0	0					
Gevraagde bijstelling				32	0	0	0
Begroot na bijstelling				32	0	0	0